

Saulėta ir gražus, tik vėsenis.
Saulė teka 6:59, leidžiasi 6:17

VOL. LVII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Spalis-October 12 d., 1970 m.

Kaina 10c

240

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

PAGROBTAS KANADOS DARBO MINISTERIS

MAYO KLINIKOJ MIRĖ ILLINOIS SEKRETORIUS PAUL POWELL

New Yorko teismo rūmuose sprogo galinga
bomba, sunaikinti teismo rekordai

ROCHESTER, Minn. — Garsioje Mayo klinikoje šeštadienio vakare mirė Illinois valstijos sekretorius Paul Powell, įtakingas demokratų partijos vadas. Sekr. Powell buvo atvažiavęs į kliniką sveikatos patikrinti, tikėjosi už poros dienų grįžti, bet toje pačioje klinikoje ir mirė.

Sekretorius Powell gavo pirmą širdies priepuolį 1964 metais. Tada buvo atvažiavęs į šią kliniką, pasitaisė ir visą laiką ėmė širdžiai reikalingus vaistus.

Netikėta sek. Powell mirtis turės įtakos į politinį Illinois valstijos gyvenimą. Jis buvo įtakingas Illinois valstijos demokratas.

Sprogdintojai įspėjo
N. Y. policiją

NEW YORKAS, N. Y. — Nežinomi asmenys padėjo New Yorko, Queens srities teismo rūmų telefono būdelyje galingą bombą, kuri padarė namams didelių nuostolių ir sunaikino didoką skaičių teismo rekordų.

Dešimčiai minučių prieš sprogimą, nežinomi asmenys pašaukė New Yorko policiją ir įspėjo apie artėjantį sprogimą. Prašė pasakoti policijai, kad ją šaukia Weatherman. Taip vadinasi radikalios Students for Democratic Action atskala.

FBI turi žinių, kad panašius sprogdinimus ta pati grupė atliko kitose vietose. Praeitą savaitę buvo išsprogdinti San Rafael, Cal., teismo rūmai, Washingtono valstijoje Seattle universiteto pastatas ir Kalifornijoje Santa Barbara srityje esantis karinės pastatas. Pasipiktinimas sprogdinimais yra toks didelis, kad kongresas yra nutaręs skirti mirties bausmę radikalams sprogdintojams.

Studentai nenori mokslo nutraukti

BLOOMINGTON, Ind. — Pavasarį, kai visoje eilėje universitetų vyko demonstracijos ir riaušės, buvo keliamas šūkis, kad studentai šį rudenį aktyviai dalyvaus rinkiminėje kampanijoje. Siūloma buvo prieš rinkimus nutraukti mokslą dviem savaitėm ir tą laiką paskirti rinkiminę propagandą, atseit, išpareigojimui agitacijai už tuos kandidatus, kurie yra nusistatę prieš Vietnamo karą.

Tada tas nusistatymas buvo remiamas ne tik studentų, bet ir nemažai skaičiaus profesorų. Tačiau tas politinis įkarštis, kaip atrodo, jau žymiai atvėso. Studentų apklausa visoje eilėje universitetų rodo, jog didelė dauguma jų (net 77 nuošimčiai) nepritaria mokslo nutraukimui dviem savaitėm ir dalyvavimui rinkiminėje kampanijoje. Aktyvistai, kurie tikėjosi įtraukti studentus į rinkiminę kampaniją, jaučiasi nušvielę.

— Sovietų spauda neigiamai vertina prez. Nixono pasiūlymą visur nutraukti karo veiksmus. Komunistai reikalauja, kad prez. Nixonas pirmas atšautų Amerikos karo jėgas be jokių sąlygų, o tik tai vėliau pradėtų kalbėti apie taiką. Tuo tarpu rusai ginčiuoja šiaurės Vietnamą.

IS VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Senato investigacijų komiteto pirm. senatorius John McClellan, pasakė JAV Senate, kad per praėjusius 18 mėnesių padaryta daugiau kaip 5,000 bombų sprogdinimų, kuriuose 23 policijos valdininkai buvo užmušti ir 326 sužeisti.

BRIUSELIS. — Jugoslavijos prezidentas Tito, baigęs trijų dienų vizitą Belgijoje, išvyko dvių dienų vizitui į Liuksemburgą. Jis dar norėjo Belgijoje pamatyti deimantų šlifavimo pramonę Antverpene, bet buvo sutrūkęs žydu, kurie suruošė demonstraciją, protestuodami prieš Tito rėmimą arabų.

MASKVA. — Sovietų premjeras Kosyginas apsisprendė nevykti į Jungtinių Tautų 25 metų sukaktuvių iškilmes New Yorko spalio 24 dieną. Autoritetingose sferose aiškinama, kad Kosyginas nutaręs likti namie, norėdamas tuo būdu išreikšti savo nepasitenkinimą dėl Jungtinių Valstybių daromų pakartotinių priekaištų ryšium su Vidurio Rytais ir Kuba.

Sugriežtins kovą su sprogdintojais

KEY BISCAYNE, Fla. — Prezidentas Nixonas pavedė FBI direktoriui Edgar Hooveriui padidinti pastangas sugauti tuos asmenis, kurie yra atsakingi už tris naujus sprogdinimus Vakarų pakraštyje spalio 9 dieną.

Trys eksplozijos smarkiai sužalojo apskrities teismo rūmus San Rafaelyje; Nacionalinės gvardijos kazarmos Santa Barbaroje ir rezervo karininkų treniravimo korpuso pastatą Washingtono universitete, kuris yra Seattle mieste.

Potvynis Genuoj

GENOVA, Italija. — Po 48 valandų nepalaujamo smarkaus lietaus visas Genuos miestas pavirto šėlstančiu ežeru, kuriame ligšiolinėmis žiniomis, žuvo 25 žmonės ir šimtai buvo sužeisti. Prisibijoma, kad galutinai skaičiai bus daug didesni. Potvynis lyginamas su 1966 metų potvyniu Turkanijoje, kur žuvo 33 žmonės.

Patvinusi Risagno upė užliejo visą senąjį Genuos centrą, nusinešdama automobilius kaip vaikų žaislus. Žmonės ieško išsigelbėjimo ant namų stogų, ant autobusų ir namų antruose aukštuose. Vienas mažas namelis su 5 gyventojais nakties metu buvo vandenyje panardintas. Geležinkeliai, plentai ir telefonas nebeveikia. Gaisrininkai, įrakuodami sraunius vandenių gatvėse, gelbsti gyvuosius ir ieško žuvusių.

Vokiečių mokslininkas Wernher von Braun, tapęs Amerikos piliečiu ir dirbęs erdvių srityje, praėjus mėnesį atostogavo Norvegijoje. Paveiksle matome mokslininką von Braun, taikantį į einantį briedį. Tai vienintelis žvėrelis, kurį atostogautojas nušovė.

LENKIJA RUSAMS STATO LAIVUS

Kaip kolonijinė imperija išnaudoja satelitus

VARSUVA. — Lygiai 59 nuošimčiai visos Lenkijos laivų statymo produkcijos nuo 1950 iki 1969 metų buvo atiduota Sovietų Sąjungai ir tik 10% produkcijos teko užsieniams Vakaruose ir kitur, pvz. Britanijai, Turkijai, Brazilijai, Meksikai, Indijai, Indonezijai, Iranui ir Jungtinei Arabų Respublikai; dar 5,5% Lenkijoje pastatytų laivų teko Čekoslovakijai, raud. Kinijai, Rumunijai, Kubai ir Albanijai. Likusieji 25 nuošimčiai teko pačiai Lenkijai.

Eksportuoti buvo 659 laivų vienetai bendros 3.4 milijono tonų talpos. Iš to skaičiaus rusams atiteko 530 laivų su 2.8 milijonais tonazų. Pasak "Życie Warszawy", visas penktadalis sovietų laivyno yra gamintas lenkų laivų statyklose.

Sovietai 76% lenkų statybos laivų gavo iš Dancoigo statyklos, 16% iš Gdynės ir 8% iš Stettino statyklos.

Nepaprastai didelis sovietų dalyvavimas lenkiškos statybos laivų eksporte (78.8 nuošimčiai viso eksporto!) parodo, kiek Lenkija ūkiškai yra padaryta priklausoma nuo savo sovietiškojo partnerio.

Nors Lenkijos laivų eksportas paskutiniiais metais užima penktąją vietą pasaulinėje laivų statyboje, tačiau iš tos statybos lenkų valstybės ūkiui labai mažai tenka devisų.

— Irako policija suėmė tris Irano lėktuvo grobikus. Ginkluoti arabai privertė Irano lėktuvą skristi į Bagdadą, bet paties lėktuvo grobikai nepaėmė. Jie suėmė vieną lėktuvo tarnautoją, bet vėliau patys pasidavė Irako policijai. Irako lėktuvas grįžo į Tederaną.

Zakaria Mohieddin, buvęs Nasserio draugas, vidaus reikalų ministras, viceprezidentas ir buvęs premjeras, negavo Nasserio vietos, nes jis laikomas palankiu vakarų valstybėms.

Nasseris 3 metus kentėjęs skausmus

KAIRAS, Egiptas. — Gamal Abdel Nasseris paskutinius trejus savo gyvenimo metus kentė didelius skausmus, pranešė buvęs Nasserio artimas draugas, informacijos ministras Mohamed Hassanein Heikal.

Straipsnyje Al Ahran laikraštyje Heikal rašo, kad Nasseris dukart norėjo atsistatydinti, būtent 1968 ir 1969 metais, bet bijojosi, kad Egipto žmonės nepalauktų jo atsistatydinimo pralaimėjimo ženklų.

Nasseris jau 1956 metais šūsiro cukriniu liga; 1967 metais ta liga tiek susikomplicavo, kad pasireiškė abiejų kojų gyslų sukaikėjimas, lydimas nepalaujamų aštrių skausmų. Kai kuriomis dienomis jo agonija būvusi nepakeliamą.

1968 m. liepos mėnesį jis buvo išvykęs gydytis į Sovietų Sąjungą ir buvo kiek pagerėjęs. Tačiau prasidėjęs konfliktas su Izraeliu privertęs gydytą nustraukti. Grįžęs dirbo po 15 ir 18 valandų kiekvieną dieną. 1969 m. rugsėjo mėnesį, kai vėl rengėsi vykti į Sovietų Sąjungą, jis gavo stiprią širdies ataką ir dangiaus kaip mėnės išgulo lovoje. Tačiau Egiptui nurašinti buvo skelbiama, kad Nasseris negalauja lengva influenza.

A. Solženicinas ir Nobelio premija

MASKVA. — Oficialioji Maskva išreiškė "apgailėstą", kad Švedijos Akademija paskyrė Nobelio premiją už literatūrą sovietų pasmerktajam rašytojui Aleksandriui Solženicinui. "Apgailėstą" išreiškė oficialioji rašytojų sąjunga, kuri praėjus lapkričio mėnesį Solženiciną išmetė iš sąjungos narių.

Dar nežinia, ar Solženicinui bus leista vykti į Stokholmą premijos priimti. Maskvos kultūrinioje ratelėje spėjama, kad sovietų spaudoje prieš Solženiciną prasidės pikti puolimai ir spaudimas atsisakyti premijos.

— Andre Gromyko spalio pabaigoje trims dienoms skris į Londoną, kad galėtų išsikalbėti su nauju britų užsienio ministru.

VALDŽIA NEDARYS NUOLAUDŲ QUEBECKO SEPARATISTAMS

Vyriausybė turi žinių apie grobikus
ir teroro veiksmų organizatorius

MONTREALIS, Kanada. — Kanados vyriausybei atsisakius paleisti už groty sėdintį 23 Kanados separatistus, šeštadienio vakare buvo pagrobtas Quebeco provincijos darbo ministras Pierre Laporte. Nesėjęs Kanados teisingumo ministras paskelbti, kad vyriausybė negali daryti grobikams nuolaidų ir atleisti nuo bausmės žmogžudžius, du gerai ginkluoti prancūzai įsiveržė į priemiestyje gyvenančio Quebeco provincijos darbo ministerio butą ir, grasindami dviem automatiniais revolveriais, išsivedė ministrą Laporte. Savo laiką Laporte taip pat buvo separatistas, bet paskutiniiais metais jis priėjo įsitikinimo, kad prancūzai, pasilikdami Kanados federacijoje, laimės daugiau, negu atsisikdami iš jos.

Amerikos apsauga

COLORADO SPRINGS.

Amerikos oro apsauga, kaip rašo Abenpost, šlubuojanti. Mes galime balistines tolumo nešimo raketas tik susekti, bet sunaikinti jų mes negalime, pareiškė NORSD oro apsaugos vadovybės šefas gen. leit. Thomas McGhee Kontrolės Centre prie Colorado Springs.

Visi apyvartoje esantieji ginklai, kokių NORSD turi, yra numatyti tik žmonių vairuojamiems prieš bombonešiams pagauti ir sunaikinti, sakoma viename NORSD pranešime. Nors vadovybė (Commando) tarpkontinentinių raketų puolimą gali pastebėti ir nuo jo perspėti, tačiau ji neturi ginklo, kuriuo balistiniai sviediniai būtų galimi numušti. Raketų atmušimo sistema (Safeguard), kurią prezidentas Nixon pavedė išvystyti iš Project-Sentinel, dar nėra baigta.

Gynybos vadovybės šefas kritiko ir turimus lėktuvus naikintojus, naudotinus prieš sovietų bombonešių puolimą. Mes turime aktingoje tarnyboje 250 tokių mašinų, kurios jau yra 10 metų senumo, pareiškė McGhee savo bunkeryje giliai uolos kalne Colorado valstijoje. Rusai tokių turi 3,000. Mes turime žinių, kad sovietai turi naujų bombonešių, kurie gali nuo mūsų kelių gaudytojų pabėgti, pasakė generolas.

Amerikos vyriausybė tikisi netolimoje ateityje galėsianti pradėti statyti naują greito perspėjimo sistemą. Pagal dabartinį planą bus pastatyta dešimt radijo siųstuvų. Pavojaus atvejais, karinė vadovybė galėtų siųsti gyventojams perspėjimus ir patarimus, kokių savisaugos priemonių griebtis.

Kubos diplomatai turs apleisti JAV

WASHINGTONAS. — Amerikos Valstybės departamentas įsakė dviem Kubos diplomatomis Jungtinių Tautų organizacijoje 48 valandų būvyje apleisti Ameriką, kai buvo išaiškinta jų šnipinėjimo veiksmas.

Tie diplomatai yra Rogelio Rodriguez ir Orlando Prendes. Jie buvo užangažavę Amerikos draugingos valstybės ambasados tarnautoją teikti jiems informaciją apie JAV užsienio politiką. Su ta tarnautoja jiems pavyko užmegsti ryšius, kai toji 1967-68 metais aplankė Kubą.

Kokios valstybės ambasados buvo toji tarnautoja. Valstybės departamentas neskelbia. Jis tik pranešė, kad toji tarnautoja apleido Ameriką rugpjūčio mėnesį.

— Islandijoje Johann Hafstein sudarė naują koalicinę socialdemokratų ir liberalų vyriausybę.

Dr. Mahmoud Fawzi, įtakingas Egipto socialistų partijos vadovybės narys, kurį užsienio stebėtojų laikomas tinkamu užimti Nasserio vietą.

Trys pasakos apie Barstyčių Žukauską

Pasakoją siūvėjas Joša Zundelis.

Užrašė Juozas Šmotelis.

(Šias pasakas man papasakojo gana išsilavinęs ir apsiškaitęs žemaitis Alsėdžių miestelio siuvėjas Joša Zundelis. Tai buvo apie 1900 metus, man esant 14 metų amžiaus. Jo pasakas, kaip ir daugelį kitų tautosakinių ar mitologinių pasakojimų, užrašiau į užrašus konspektų formoje. Šiuos užrašus atsivežiau į Ameriką, ir dabar, turėdamas daugiau laisvesnio laiko, bandau atkurti. J. Š.).

Laumių kaime gyveno mano močiutės gerai pažįstamas žemdirbys Izidorius Žukauskas. Išgarsėjo ne jis, bet jo sūnus Pranas, parduodamas velniui savo dūšią. Už dūšią gavęs iš velnio 500 rb., jis už tuos pinigus nupirko tėvam pusvalakį žemės ir pastatė trobą. Savo amžiaus gale jis ir vardą šiam (Barstyčių) miesteliui parinko.

Buvo taip. Apsčiai pinigų susitaupęs, ponas Jagminas iš Tverų, nupirko iš jezuitų čia buvusį dvarą, pastatė bažnytelę, kunigui trobą ir paskelbė, kad parduos gabalą žemės betkam, kas pinigus sumokės. Mano močiutė ir dėdė patys pirmieji pirkė

žemės, pasistatė trobą ir ten įtaisė karčiamą ir krautuvėlę. Veikiai atsirado daugiau žemės pirkėjų ir susitvėrė miesteliukas. Ponas Jagminas pasakė: "Šis miesteliukas yra mano Jagminopolis. Taip jis vadinasis amžinai". Ir buvo vadinamas Jagminopoliu, bet ne amžinai.

Izidorius Žukauskas irgi gėdė pirkti bent pusvalakį žemės ir gyventi, kaip laisvam žmogui pridera, bet neturėjo pinigų. Kartą kalbėdamas su pačia prasiitarė: "Velniai dūšią parduočiau už žemės pusvalakį". Nutarė, kad 500 rublių žemei ir trobei užtektų. Tą prasiitarimą nugirdo jų sūnus Pranas, dar tik trylikos metų berniukas, ir pasiryžo tėvui padėti. Tą pat naktį ėmė ieškoti velnio.

Pranas nuėjo prie Laumių kopytėlės, kuri nenaudojama ir apleista stovėjo ant kalvos ežerų pakraštyje. Tenai velnio nerado. Ejo paežriu, matė laumes besiplukdančias, bet velnio ir tarp laumių nebuvo. Šaukė, girdėjo savo balsą atšaukį — velnias neatsiliepė. Pusę nakties vaikštinėjo, o kai išgirdo pirmą gaidžio giedojimą, grįžo į patalą. Antrą naktį jis ėjo į Mikitų kalną, kur seniau buvo

Vienintelė moteris profesionalė futbolio žaidėja Pat Palinkas. Jos uždavins yra tik laikyti kamuolį prispaudus prie žemės, kai "kickeris" spiria iš aikštės. Ji šioje nuotraukoje susipažįsta su ilga nosiu komedijantu Jimmy Durante.

Alka, ankuras ir šventoji ugnis degė, bet ir čia velnio nerado. Trečią naktį velnias neieškomas pats pasirodė. Vos po vidurnakčio Pranas išėjo iš savo guolio, velnias užkalbino jį sakdamas: "Ar tu velnio ieškai?"

Pranas atsakė: "Aš". Taip žodis po žodžio juodu susitarė ir Pranas pasirašė sutartį bevadžio piršto krauju. Sutartyje pasakyta, kad Praniui Žukauskui sukačius 50 metų, jis be pasipriešinimo atiduosis velniui savo dūšią, o velnias jau dabar iš anksto sumokėsias Praniui 500 auksinių bei sidabrinų rublių. Taip ir buvo. Trims minutėms praėjus, velnias atnešė pinigus.

Kai tėvai pusręžė, Pranas, linksmas kaip žvirblis, atnešė maišelį ir pažėrė ant stalo blizgančius pinigus, sakdamas: "Še, tėve, pirk žemę, statyk trobą". Tėvas džiaugėsi, bet motina persižegnojo, pabėgo nuo stalo ir atsiklaupė prie Nukryžiuotojo galvutės. Ji suprato, kad Pranas bus parduot savo dūšią. Žemė buvo nupirktą, trobą pastatyta, ir Žukauskai gyveno, kaip ir kiti laisvi žmonės.

Po kelių metų Prano tėvai mirė, vienintelė jo sesuo ištekėjo, o Pranas galvojo ir galvojo, kaip tą dūšią pirkli apgauti. Pats nesugalvodamas, klausė mano močiutės, bet ir ana nežinojo ką patarti.

Trisdešimt septyneri metai praėjo ir velnias pareikalavo dūšios. "O ką tu man padarysi, jei aš tau savo dūšios neduosiu?" — pasiteiravo Pranas. "Už mušiu" — atsakė velnias. Ir nuo tada ėmė sekti Prani ir mėtyt — jį akmenimis. Kova tarp Prano ir velnio tęsėsi ilgai nei metus. Vienas tykojo, kitas saugojosi, o vietos gyventojai pyko, kad koks tai velnias barsto akmenis į jų dirvas ir pievas. Ne tik laukai akmenų primėtyti, bet ir ežerėlis pribarstytas. Kartą miestelėnams susirinkus, Žukauskas pasiūlė pakeisti miestelio vardą: atimesti Jagminopolį, o pavadinti Barstyčiais. Taip buvo nutarta ir padaryta.

Pagalį Pranas Žukauskas mirė. Mikitų kalne piemenukas rado jį negyvą gulint šalia didelio akmens. Gandas plito, kad

akmenį iš Švedijos šimtas velnių atnešė ir juo Žukauską užmušė.

Žukausko dūšia pekleje

Kai tik velnias Žukausko dūšią pasigavo, taip ir nepaleido, kol nunešė į peklą. Dūšiai liepė kurstyti ugnį po devyniais katalais. Prie kitų devynių katalų triušėsi kita dūšia, toliau — dar kita, ir taip kol akys mato. Pekloje Prano dūšia pamatė pėklą, kuriai dūšia sustačiusi taip kvailiai ir netvarkingai, kad ir paveizėti pikta. Kai reikia pakibirkštinti ugnį po vienu katalu, tai nuo kito katalo užpakalis ima svilti. Asla pribarstyta akmeninių anglių, pelėnų, kaulų, sudžiuvusio mėšlo ir šukšlių. Peklos niekuomet niekas nešluoja, nevalo.

Dūšios katiluose suguldytos viena ant kitos, tartum silks bačkoje. Katilų dugne guli dūšios dar nuo krikščionybės pradžios ir nuo pirmųjų maro metų. Jos ten kepa — neiškepą džiūsta — nesusdžiūsta. Kada katilų kurstytojos pailsta, nebejudą, velniai jas meta katilan, o prie darbo kitą pristato. Visos naujai atvykusios dūšios pristatomos prie ugnies kurstymo. Kartais kurstytojų pritrūksta, tada patys velniai dirba. Kibirkština ir keikiasi. Ten bedirbant Prano dūšiai paaiškėjo, kodėl velniai perka dūšias. Perka darbui, nes veltui gautųjų neužtenka.

Prano dūšia, apėjusi visus urvus ir patį vidurį, sužinojo, kodėl ten menka daboklė. Urvuose yra skylės dūšiams išrūkti, kurių niekas nesaugo. Pro tokias skylės dūšia bet kada gali išrūkti. Kartą ji buvo išrūkususi, bet pamatiusi atklanes (vieta, kur siunčiamos be krikščionybės kūdikių dūšios) pasibianrėjo jų suirute ir spruko atgal į peklą. Pekloje nėra sąrašų. Nei vienas velnias nežino, kiek ten to gyvojo turto yra. Prie didžiųjų vartų būdi sargyba. Stovi patys kvailiausi kipsukai. Dūšiai beveizinti, atėjo trys žemaičių dūšios, apsvyniojo dūšais ir išrūko pro pat vieną užsiopsojusio kipiuko nosį. Žemaičių ten kaip ir nėra. Viens kits ateina, keletą dienų padirba, veizėk, jau ir nėra, išrūko. Maskoliai ir gudai, tai ten viršija visus kitus. Ir Prano dūšia ilgiau būti nebenorėjo, apsigaubė dūšais ir išrūko.

Dūšios nuotykiai tarp žmonių ir dūšių

Iš peklos Prano dūšia ėjo tiesiai į Barstyčius — į savo trobą. Ten greit patyrė, kad trobėlė jau ne jo. Jam mirus, trobėlė ir žemė atiteko seseriai, ir ji su savo vyru ir vaikais ten susidangino. Dabar seserį rado tik vieną. Kai dūšia pasirodė matomam pavidale ir pasisakė kas esanti, sesuo persižegnojo ir bėgo galvatrukčiais bažnyčios

link, ir po valandos grįžo su kunigu. Kunigas, eidamas aplink, šlakstė vandeniu ir kažką lotyniškai kalbėjo. Ypatingai daug vandens tėsė ant durų ir langų. Po to atsargiai ėjo vidun ir ten šlakstė, lotyniškas maldas kalbėdamas.

Prano dūšia suprato, kad čia jai ne vieta. Čia prieglaudos neturės. Susikrėtusi ir nuliūdusi atėjo jį į mano močiutės karčiamą ir matomam pavidale persistatė. Močiutė nemisigando, apglėbė vargšėlę, pabučiavo ir maloniai šnekėjo: "Pranuli, Pranuli, kaip man linksma, kad tu sugrįžai! Tur būt, daug prisikentėjai... Laimingas, kad tau pasisekė... Pranuli, Pranuli!" — ji glostė ir bučiavo. O Pranolis sakė: "Menką mano laimė, močiute. Grįžau į tėviškę tikėdamas tenai apsibūti, bet kur tau! Sesuo mane pamatiusi persižegnojo, suklykė ir išbėgo. Po valandos parsivedė kunigą — šlakstė trobą iš lauko ir iš vidaus ir lotyniškas maldas kalbėjo. Aš pakeitęs pavidalą iškiūtinu. Sakyk, močiute, kodėl sesuo mane nenekia?" Močiutė tylėjo.

Aš tuo laiku buvau parvykęs iš mokyklos pasisvečiuoti ir žiūrėjau į dūšios pasirodymą, kaip į didelį dyvą. Močiutė supažindino mane su dūšia, o aš su nepaprastu atidumu klausiau jos pasakojimo apie peklą, dūšių kėntėjimus ir pabėgimus.

Dūšia vėl klausia: "Močiute, sakyk kur man eiti?" Močiutė atsakė: "Niekur. Būk čia. Ar tau negražios Barstyčių apylinkės, kur vaikystėje bėginėjai, žiemomis su rogutėmis slidinėjai? Daugiau, kaip 50 metų čia gyvenai... Būk mūsų troboje". Bet dūšia atsisakė: "Ne, močiute, ne! Čia manęs bijo... Be to, noriu išsiaiškinti: ar aš kalta, kad mane pardavė? Ar

aš galėjau pasipriešinti daug stipresniam kūniui? Ar Dievo teisingumas leidžia bausti nekaltą sutvertą? Noriu, kad kas man padėtų išsiaiškinti. Noriu rasti tokį žmogų, kuris gerai žino Sutvortojo būdą ir valią. Sakyk: ar žinai tokį?" Močiutė atsakė: "Žinau. Gegrėnuose yra jaunas, daug žinantis ir geros širdies kunigas Povilas Beresnevičius. Jis tavo klausimus gali atsakyti ir gerą patarimą duoti". Dūšia, dėkodama močiutei už meilų priėmimą ir patarimus, išėjo.

Beresnevičius dūšios nekamantinėje. Išklaušė ir pasakė: "Žinau, žinau, tau rūpi, kaip patekti į dangų. Negalvok apie dangų, tavęs ten neįleis. Tu saikai esi nekaltas, kad kūnas tavo pardavė. Taip, taip, nekaltas. Juk ir anos be krikšto mirusių kūdikių dūšytės yra nekaltos, o vienok jų į dangų neįleidžia. Į atklanes siunčia. Toks yra popiežių parėdymas. Popiežius išaiko dangaus žandams ką leisti ir ką ne, ir niekas to nepakeis, nebent kitas popiežius. Ir tu, dūšyte, esi ne pirma. Daug dūšių išbėga iš peklos ir nori sau tinkamą vietą rasti. Randa. Tūkstančiai žemaičių dūšių prisiguldžia miškuose, krūmuose, ūkių trobose, daržinėse bei arklinėse. Tik pasiklausyk miško šlamėsio. Dūšios tenai šneka. Žemaičių dūšios žiemomis, kada nukrinta medžių lapai, speigas išaldo mišką — dūšios renka iš trobas, kartais pas savuosius, o dažnai ir pas svetimus. Jos tylios, nematomos, nepavojingos... Ir tu laikykis nematomo pavidalo ir pritapk prie kitų. Juk visų pomirtinis likimas panašus. Tiesa, yra gražių pasakų apie pomirtinį gyvenimą... Tai tik pasakos. Dažnai tos gražios pasakos baigiasi apsvylimu bei kartumėliu. Jei nori, lai-

kykis čia mano troboje, bet būk nematoma, nes jei svetimas pamatys, bereikalingų kalbų gali sukelti. Guoj pasidaryk zakristijoj bet kuriam stalčiui, kur kamžos sudėtos. Ten tavęs niekas nepersekios ir tavo poilsio netrukdyt".

Ir taip Prano dūšia apsigyveno Gegrėnuose. Dienas praleisdavo sode, nueidavo į dvarą pas ūkininkus, į špitolę, kur akla varpininkė gyveno. O buvo gražiai veizėti, kaip varpininkė trindavo puode tabaką šniaukimui. Kai užtrankdavo župsnį tabakos, šypsena jos veide net giliasis raukšlės išlygindavo. Dūšia užeidavo ir pas vargonininką, kuris užsidaręs langus ir duris lavindavo balsą. Naktį eidavo į zakristiją ir gulėdavo stalčiui, kur kamžos sudėtos. Kartą įvyko nelaimė: ilpo į stalčių nevalytom kojom ir paliko žymes. Zakristijonui ir skalbėjai tos žymės buvo dideli dyvai, o apylinkėje daug šnekų paplito. Kitą kartą buvo dar blogiau: dūšia užmigo matomam pavidale, o skalbėja tai pamatiusi suklykė nesavo balsu ir spruko iš bažnyčios. Po to ir vėl visokios kalbos apylinkėje ėmė plisti. Lai-mei, greit po to Beresnevičių iškelė į Plungę. Prano dūšia, netekusi globėjo, išėjo į miškų.

Po kelių metų Prano dūšia užėjo į Brėvikius (arti Alsėdžių), kur tuo laiku Narutavičių šeimai siūvau drabužius. Su manim ji praleido pusę nakties, pasakodama apie kun. Beresnevičių ir vėlesnius nuotykiausius miške.

BUSIMAS BIZNIERIUS

"Teta Klara, ar nesakei man neseniai, kad aš turiu teisę pasi-laikyti sau, jei rasiu dolerį?" "Nagis, nagis, mielas vaike". "Tai duok man devyniasdešimt centų, nes aš dešimtį centų radau!"

AŠTUONIOS UŽ AŠTUONIS

Naujienos yra išleidusios arba laiko savo knygyne brošiūras ir knygas įvairiais klausimais, reikalais ar naudingam pasiskaitymui. Čia yra išvardinti leidiniai, kainuoją po 1 dolerį:

Čikagietė, IŠPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Knyga yra ypatingai naudinga tiems, kurie baigia pamiršti komunistines klaidas ir melus. 95 psl.

L. Dambriūnas, LIETUVIŠKAS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE. Būtinai kiekvienai jaunai šeimai, netekantiama krašto dalis jaunavedžiams. Tik 35 psl., bet juose daug pasakytą.

Dr. A. J. Gussen, ATOSTOGOS VAKARINĖSE VALSTIJOSE. Idomūs turistų aprašymai su iliustracijomis, 76 psl.

Edmundas Jasiūnas, CIVILINĖ AVIACIJA JAV. Naudingos ir idomos žinios apie tą šiu dienų būtinybę. 32 psl.

Ksaveras Kaunas, ELEGISKI STEPONO KOLUPAILO NIEKINTOJAI. Polemika, 52 psl.

Dr. agr. A. Šeštokas, SODŲ PIEVELĖS. Pritaikyta miestų gyventojams. 40 psl.

J. Vaičiūnienė, NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS MOKYTOJO DARBO APILINKYBĖS. Naudingi pasiskaitymai visiems. 69 psl.

Vincas Žemaitis, SUDUOVOS-PRAEITIS. Trumpa archeologinė ir politinė istorinė Suvalkijos apybraiža. 140 psl.

Šios knygos yra gėra šeimos knygyneio pradžia. Jas ir kitus leidinius galima gauti Naujienose, atsilankius asmeniškai arba pristutus piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraus tiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvenimo apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS nieko pelno, o telkia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokestio metams.

SLA — AKCIDENTALE APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokestis \$2.00 i metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

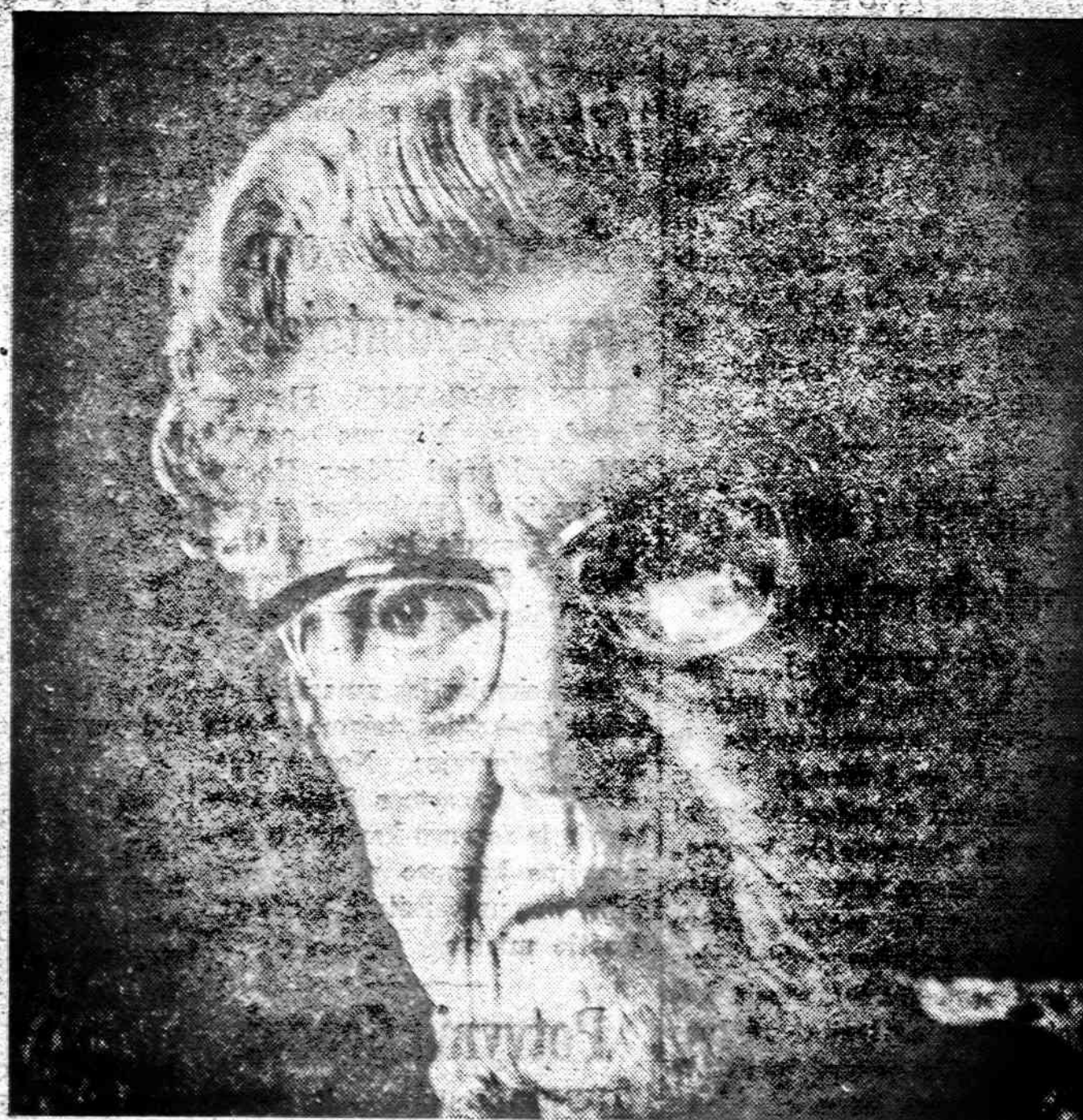
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiūnčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

It takes more than memories to make it from day to day.

Someday you'll be old.

When you are, you'll find that though you can taste memories, you can't eat them. Though memories can give you a warm feeling, they aren't shelter from the cold.

There's no substitute for money when you're old.

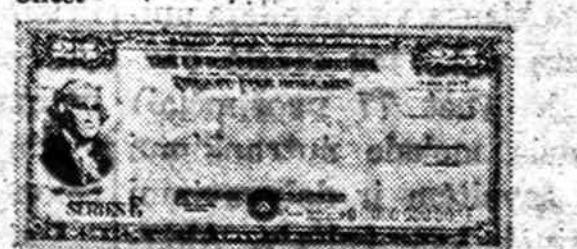
And you can have that money if you start building your nest egg now, while you're still feeling young.

One of the very best things you can do is join the Payroll Savings Plan where you work or the Bond-a-Month Plan where you bank. Buying U.S. Savings Bonds this way makes saving almost painless.

And now there's a bonus interest rate on all U. S. Savings Bonds—for E Bonds, 5½% when held to maturity of 5 years 10 months (4% the first year). That extra ½%, payable as a bonus at

maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Start your savings plan now. And may all your memories be happy ones.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a proud way to save.

Take stock in America. With higher paying U.S. Savings Bonds.

The U.S. Government does not discriminate on the basis of race, sex, or religion in its programs and activities.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

ALFONSAS NAKAS

NUO DR. GRIGAČIO PRIE VYSK. BRIZGIO

Lietuvių Fronto Bičiulių politikos žurnalas „Laisvė“ neįsėjo beveik ištisus metus. Paskutinis pereinamasis metais, Nr. 46, pasirodė (1969) spalį, o 1970 rugpjūtį pačiame gale gavau Nr. 47-48 (84-85), kurio viršelis pagraizintas skaitlinėmis „1969/1970“ ir žodžiai „Gruodis/Birželis“. Tokį sutrikimą matomai iššaukė redaktorių krizė, mes beskaitant paaiškėja, jog tai paskutinis numeris redaguotas Leonardo Valiuko, o sekantį redaguosius Juozas Kojelis. Ar pastarasis jau šių metų spalį išleis sekantį numerį, kaip L. Valiukas žada, tai tuoj įsitikinsime (kai rašau, dar yra likę trys spalio savaitės).

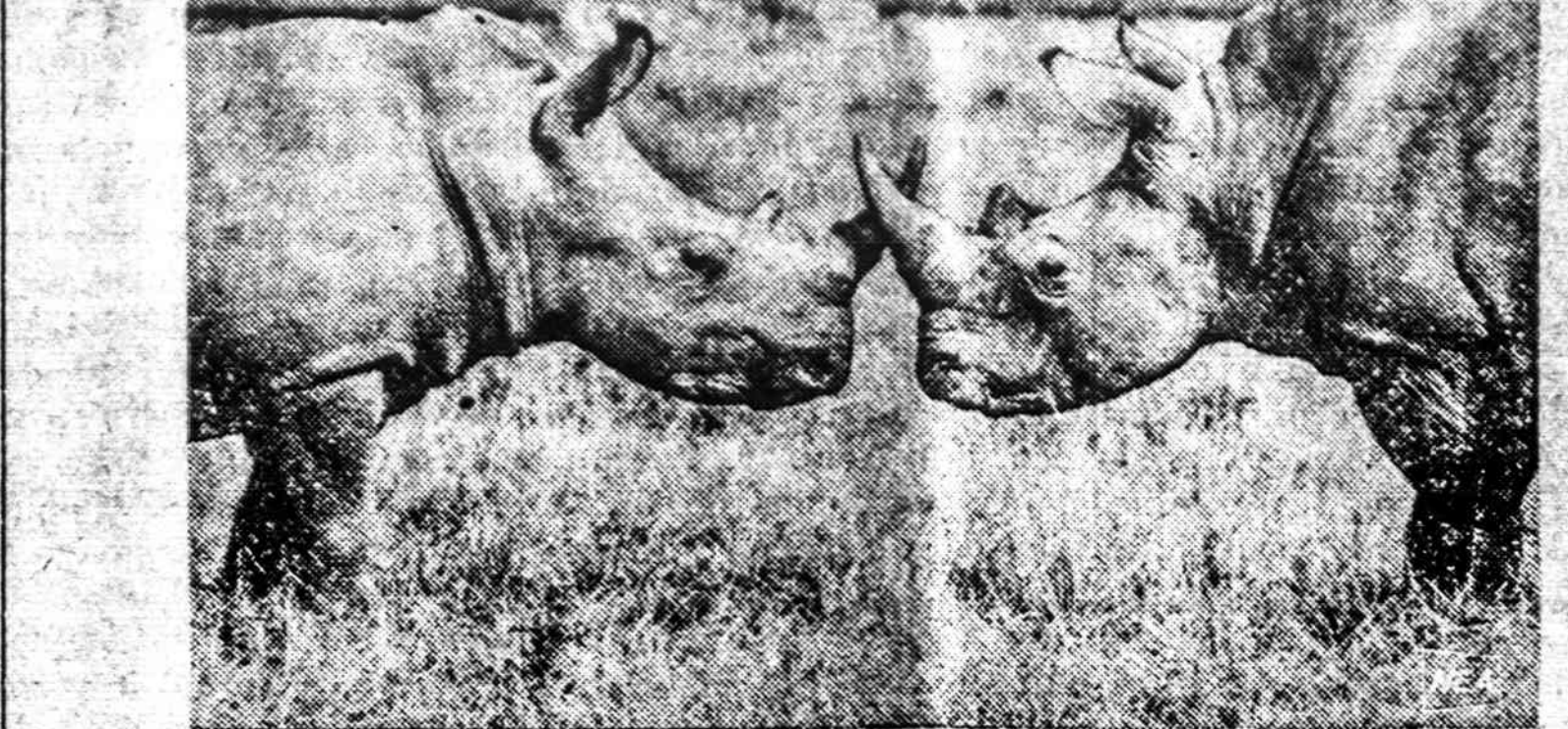
Leonardui Valiukui pavyksta į frontininkų „politiką“ įtraukti met tokius erudicijos vyrus, kaip prof. dr. Antanas Maceina, prof. dr. Justinas Pikušas, Kazys Škirpa, dr. Antanas Butkus. Jų straipsniai ir yra patys įdomiausi. Ypač dr. A. Maceinos, kuris stipriai, aiškiai, logiškai pasisako prieš dvasiškų politikavimą. Vietomis redaktorių mėgsta į straipsnius įkišti ir po savo pastebėle, ir tai dažnai su šauktuku. Tokių pastebėlių gali rasti ir ten, kur pasirašyta slapyvardžiu, bet kur, pagal stilių ir žodyną, vis įtartinėji paties redaktoriaus plunksną (suprask, viena savo rankle glosto kita, arba, pyktelėjęs ant savęs, sau kita ranka kepsteli). Dr. Butkų bando kalbinti taip, kad tas Altą ir Vilią pakeiktų, kad jis pritartų nesamonei, jog atskiri virbai yra daug stipresni ir veiksmingesni už visą šluotą, bet dr. Butkus vis suka į šalį, retai sutinka su redaktorium į koją žengti.

Mane didžiai sujaudino dr. V. J. Jurkaus trumpas, logiškas

straipsnis „Laisvės kovotojams — laisvė“. Aštrus, kaip visada, gabiai ir drąsiai parašytas J. Ziograkalnio str. „Veržimasis į koegzistenciją“. Bet kai redaktorius šalia patalpino kito slapyvardininko, Petro Pagirio, str. „Politinis koncertas“, tai akys iš karto man atsivėrė ir atpažinau tą patį autorių. Atpažinau jį tikrą, be kaukės, jo vardą, pavardę. Pritaria kas ar piktinasi, bet J. Ziograkalnis, alias Petras Pagiris, alias... (atspėkit patys — kas) rašyti tikrai moka ir visoje fronto bičiulių šeimynėlėje sau lygaus neturi.

Numerio išleidimui užtrukus, labai komiškai, jei ne tragikomiškai, atrodo visa eilė reportažų ir korespondencijų, šešių, devynių, dešimties, vienuolikos mėnesių „amžiaus“. O jau „Pasitarimai Tabor Farmoj...“, nors Juozas Kojelis ir sklandžiai, ir su įdomiais komentarais aprašyti, skaitytoją tiesiog klaidina, nes skaitome už beveik 13 mėnesių nuo anų pasitarimų ir už mėnesio po kitų, šiemetinių...

Altą bei Vilią kiekviena proga beplūdusdamas, begandžiodamas, beerzindamas, redaktorių, savo ir artimųjų bendradarbių lūpomis, su ypatinga pagarba kalba apie Rezoliuciją. Tik vienoje kitoje vietoje, matomai, per neapsižiūrėjimą, prie H. Con. Res. 416 nebuvo pridėtas būdvardis „garsioji“. Garsioji rezoliucija, garsiosios rezoliucijos, garsiajai rezoliucijai... Iki koktumo, iki „garsumu“ apsirijimo. Skaitai žmogus pusantrą tuzino lietuviškų laikraščių ir juose tik retkarčiais, tik labai santriai, kad ir teigiamai, ta Rezoliucija paminima. Tuomet ir jausmas tai „garsiajai“ šiltesnis kyla. Bet kai tuo „garsu“ į

Anglijos „safari“ parke yra 22 raganosiai. Nuotraukoje atrodo, kad du raganosiai pasiruošę dvikoval — sukryžiuoti savo ragus.

Laisvę skaitydami paspręsti, tai paskui ilgai apie Rezoliuciją nieko žinoti nebebori.

Prieš metus, į Laisvę 46-tame numeryje, redaktorių, „garsiają“ begindamas, paskelbė, tik ką mirusio dr. Pijaus Grigaičio laiškus ir savo komentarus. Mirusieji, matai, nebesoks su naujais laiškais ir naujais straipsniais. Dabar pagrindinė savo keršto auka L. Valiukas pasirinko... vyskupą Vincentą Brizgį. Ne todėl, kad jis Rezoliucijai būtų priešingasis, bet tik todėl, kad nesutiko įeiti į L. V. organizuojamą rezoliucijom remti garbės komitetą. Cituoju: „Rezoliucijoms Remti komitetas neaplenkė ir mūsų vyskupo Vincento Brizgio. Jis nesutiko įsijungti į Rezoliucijoms Remti Komiteto Garbės komitetą (pabrūkta red., A. N.). Duodami ištisai tuo klausimu trys laišukai. Laiškų kalba netaisyta (pabrūkta mano, A. N.).“ Toliau seka „netaisytos kalbos“ trys laišukai, bet, pasirodo, tik vienas iš jų yra vyskupo, o kiti du paties L. Valiuko.

Vyras, keletą metų redagavęs

kad ir ne kultūros, o tik politikos, žurnalą, vis dėlto turi žinoti, kad cituojant, arba, šiuo atveju, ištisai perspausdinant, kalba niekada nėra taisoma. Pirmąjį, kad „Laiškų kalba netaisyta“ yra pats nepaustabur- niškiausias išsišokimas, spiovimas oponentui į veidą. Bet, iš- vis, argi šiuo atveju vysk. V. Brizgys yra L. Valiuko oponentas? Argi jis rašė į spaudą, Rezoliucijų komitetui nepritar- damas, prieštaraudamas? Nieko panašaus. L. Valiukas vysk. V. Brizgiui parašė laišką, kuriame užsukė lakštingalos balseliu: „Jūs lietuvių į garbės komitetą kviečiame tik Jūsų Ekscelenci- ją“. Nieko pikto negalvodamas, vysk. V. Brizgys labai manda- giu ir motyvuotai (koks sutai- pimas: A. Maceina šiame su- mery irgi už vyskupo motyvus!) atsisakė. Tuoj sekė antrasis, keletą kartų ilgesnis, L. Valiuko laiškas, jau praskydęs, pik- tas, pilnas neapykantos Altai ir dr. P. Grigaičiui, lyg vyskupas čia irgi būtų kaltas. (Šio str. nebeorėdamas plėsti, nei vysk. V. B., nei L. V. laiškus nebei-

tuojau). Į antrąjį L. V. laišką, matomai, vyskupas nebeatsakė. Iš paskelbtų datų matyti, kad tas žaibiškas susirašėjimas įvyko 1961 lapkričio 10-18 dienomis. Po beveik devynių me- tų, prašome: Ekscelencija, Jūs kalba netaisyta...

Šalia vysk. V. Brizgio tame dokumentiniame redaktoriaus straipsnyje paliešti dar pora good guys (dr. Antanas Trimakas, prel. Mykolas Krupavičius) ir keli bad guys (Eugenijus Bartkus, Leonardas Šimutis, dr. Pijus Grigaitis). Visi — be jokio reikalo, be skonio ir be takto. Tik vienas vienintelis dokumen- tas ten paskelbtas vertai. Tai mūsų raudonųjų papūgų pik- tas, teisybė aukštyn kojom ver- čiąs laiškas separatoriui Tė H. Kuchel'ui. Jeigu L. V. tik tą vie- ną laišką su didesniais ar mažes- niais komentarais tebutų pa- skelbęs, tai ir man čia nebūtų reikėję burnos ausinti.

Kaip ankstesniuose į Laisvę numeriuose, taip ir šiame, de- šimtis kartų akcentuojama, jog rezoliucijas remia „visi geros va- lios lietuvių“. Tuo implikuojama, jog visi tie, kurie jų nere- mia, yra blogos valios lietuvių. Jeigu taip, tai geros valios lie- tuvių vargiai ar berasi daugiau kaip tūkstantį, šnekėti, kad to- kių yra „masės“ ir „dauguma“, baisiai ir naivu.

Straipsnyje „Chicagoškių pa- judėjimas politinė linkmė“, R. J. Senkus du kartu paminėjo vie- ną iš Naujienų redaktorių A. Pu- žauską. Pirmą kartą, regis, tei- giama, nes A. Pužauskas ben- dradarbiaujantis su Lietuvos

okupantu siūlęs teisti mirtimi. O antrą kartą jau jį prikerę prie „liberalų atstovo“, kuris, kaip „Pilypas iš kanapių“ esą išlindęs šmeižti iškilius darbuo- tojus. Tai kuo gi čia A. Pu- žausko nusikalsta? Ogi, cituo- ju: „...labai įdomu, kad su šiuo okupanto ruporu diskusijų sa- lėje artimai bendradarbiavo A. Pužauskas, kuris labai kietai bu- vo pasisakęs prieš bendradarbia- vimą“. Jei genialųjį korespon- dentą teisingai suprantu, A. Pu- žauskas bus šalia ano liberalo sėdėjęs, gal su juo pašnabzdo- mis kalbėjęsis? Kitokio „bendra- darbiavimo“ tarp dviejų vyrų ten neišsivaizduoju, nes už ran- kų jiedu tikrai nesilaikė ir ant kelių vienas kitam nesėdėjo. Štai, ką reiškia būti vienu iš Naujienų redaktorių!...

Labai nemalonu, kad ir perei- tą ir šį į Laisvę numerį turėjau šitaip įvertinti. Labai gaila, kad turėjau taip neigiamai pasisa-

kyti apie pasitraukiantį redak- torių Leonardą Valiuką. Dieve, gink, nieko neturiu prieš jo as- menį ir linkiu jam geriausio. Bet negalėjau tylėti ten, kur idėjų vardu yra niekinami garbingi asmenys. Už tokį rašymą ir už tokį redagavimą ne jam vienam krinta kaltė, o visam aktyvia- jam frontininkų elitui. Pavyz- džiui, į mano pastabas dėl „pole- mikos“ su tik ką mirusiu dr. P. Grigaičiu, niekur nepastebėjau, kad kuris frontininkas būtų vie- šai reagavęs, išskyrus šiame nu- meryje L. Valiuką pagiriantį E. Bakšį. Priviškai gavau laišką iš vieno neeilinio frontininkų veikėjo, kuris man pritarė ir padėjo.

- Kam patinka motia, o kam dukte.
- Kas to nežino, kad nedėlioį šventa!
- Kada gi pekloj velnio ne- buvo?

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus lai- kus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos pasikaitymams nupirkti Antano Rūko para- šytą Vienišo žmogaus Gyvenimą - Dėdės šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pa- žinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakoji- mas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių žvie- suolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitio - šerno gyvenimo bruožai. Išleido Ame- rikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA „NAUJINIŲ“ ADMINISTRACIJOJE

Su dideliu susidomėjimu yra perkamas ir skaitomas POVILO LAURINAVIČIAUS 404 puslapių romanas

BE DRUSKOS

Kietų viršelių — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai.

Knygoje randame gyvai ir vaizdžiai aprašytas Lietu- vos kraštas, miestelių, kaimelių ir dvasiškų išgyvenimų ir kit.

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJINOS.

Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu: NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

Latest poll indicates wet shirts prefer Electric dryers by huge margin.

Ir kodėl ne?

Gazo džiovintuve yra koncentruotas kaitros židynys. Elektros džiovintuve yra skirtingai. Spinduliuojanti šiluma apsupa visus šlapius marškinius, džiovindama rankoves, kelnierius, rankogalius, sagų kilpas ir viską tuo pačiu laiku. Tai neleidžia skalbiniui raukšlėti ir garantuoja. Nenuostabu, kad kiekvieną dieną vis daugiau išplautų marškinių yra džiovinama beliepsniuose elektros džiovintuvuose.

Commonwealth Edison Company.

The bright new ideas are Electric.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostimčius nuo mė- nesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

trims mėnesiams	\$5.00
vienam mėnesiui	\$1.75
Kanadoje:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Užsieniuose:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
vienam mėnesiui	\$2.50
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

"Tauta eina pasirinktu socializmo keliu..."

Igdęs sovietinio imperializmo propagandistas, prisidengęs J. Žaliuko slapyvardžiu, pradėjo siuntinėti S. J. Jokubkai rašinius apie įvairius Amerikos lietuvių gyvenimo reikalus. Tie straipsniai ateina truputį pavėluotai, bet jie noriai spausdinami "Vilnyje". Vėluoja jie, matyt, dėl didelio atstumo. Kol Naujienuose ar kuriame kitame Amerikos lietuvių leidinyje pasirodęs straipsnis pasiekia Lietuvą, kol jis pereina vietos cenzūrą, kol pasiekia įpareigotą propagandistą, tai prašina kelios dienos. Parašymas ir persiuntimas Amerikon vėl užtrunka, todėl "Vilnyje" tie komentarai pasirodo suvėluotai. Net ir oro pašta naudojant, vis dėlto prašina apie porą savaitių.

Autorius bando prisitaikyti prie Amerikos lietuvių galvosenos ir kalbos, bet straipsnių terminologija ir pagrindinės mintys yra tos pačios, kurias Honanas Zimanas yra primetęs veik visiems komunistinėje lietuvių spaudoje rašantiems laikraštiniams. Kalba visą laiką eina apie "kultūrinį bendradarbiavimą", apie tariamą nesidomėjimą gyvenimu okupuotoje Lietuvoje, ir nuolat primenamą rusų okupaciją, krašto pavergimą, nepaprastai didelį išnaudojimą ir lietuvių rusinimą. Visos šios blogybės esančios netikros. Jis rašo:

"Visa tai jie skelbia kitiems karščiausia savo širdimi, kelia antitarybines nuotaikas, nesigėdina bauriausiais skrepliais spaudyti ant tautos savame krašte laimėjimų. Kas švenčiausia tautai, jiems yra bauriausia ir net antilietuviška vien tik dėl to, kad tauta eina pasirinktu socializmo keliu". ("Vilnis", 1970 m. spalio 3 d., 2 psl.)

Kad Lietuva yra rusų okupuota, kad josios gyventojai yra pavergti, kad kraštas visomis priemonėmis pakubomis rusinamas, tai sovietinio imperializmo propagandistui yra skrepliai, bet tvirtinimas, kad tauta eina "pasirinktu" ir dar "socializmo" keliu yra ne skreplys. Tai yra pirmom rusų okupacijos dienomis išspiautas, apdžiūvęs, bet kiekvieną savaitę vėl vilgomas ir protauti mokančiam žmogui vėl drebiama į veidą.

Kiekvienas rusų okupacijos dienomis Lietuvoje gyvenęs ir dešimt metų tuo metu sulaukęs berniukas ar mergaitė aiškiai žino, kad kelias į "dabartinį socializmą" lietuvių nebuvo pasirinktas, bet sovietų karo jėgų ir policijos jiems prievarta buvo primestas. Rusai ryžosi prie-

LB Čikagos Apygardos Valdyba dirba

Penktadienį, spalio 2 dieną, ta prasme, kad valdybos nutarimas apmokėti išlaidas ne vi-
giskės apygardos valdybos pir-
mininkas Jonas Jasaitis su-
kvietė valdybos posėdį eina-
miesiems reikalams aptarti.
Prieš posėdžio protokolą
perskaitė sekr. K. Januška. Ki-
lo neaiškumų dėl vieno proto-
kolo skyriaus, būtent dėl nu-
tarimo apmokėti valdybos in-
formacijos komisijos nariams
išlaidas Tabor ūkyje PLB val-
dybos šauktame suvažiavime.
Protokolas buvo paaiškintas

varta jį primesti tiksliai tada, kai Molotovas ir Ribbentropas Maskvoje pasirašė slaptą susitarimą Pabaltijo kraštams pavergti ir Antrajam Pasauliniam karui pradėti.

Molotovas prievarta primetė Maskvon iškviestiems Lietuvos pareigūnams ultimatumą, Dekanozovas su Pozdniakovu Kaune primetė lietuviams Paleckio valdžią. Gedvila su Gudaičiu — Guzevičium prievarta primetė lietuviams "liaudies seimą", o vėliau čekistai privertė Salomėja Nerį, Cvirką ir kitus vykti į Maskvą ir prašyti įjungimo į Sovietų Sąjungą. Šie prievartos veiksmai yra aprašyti to meto įvykių liudininkų. Vincas Krėvė Mickevičius aprašė prievartinis pasikalbėjimus ir grasinimus, vykusius Maskvoje; Dr. Antanas Garmas aprašė vartotą prievartą "liaudies seimo" rinkimų ir "porinkiniame" laikotarpyje. Yra dokumentų apie to meto prievartą, paliktą ir kitų sovietų okupacijos liudininkų. Sovietų karo jėgų ir čekos prievartos veiksmai žinomi JAV kongresui, nes prievartos liudininkai viską išdėstė kongreso komitetui.

Lietuvių tauta niekad nepasirinko kelio į dabartinį "socializmą", nes ji neturėjo progos to kelio pasirinkti. Lietuviai gynėsi ir dar šiandien tebesigina nuo rusų prievartos, bet jie jokiu būdu nepasirinko rusų primesto jiems kelio. Apie pasirinkimą negalėjo būti kalbos, nes jie turėjo eiti į nelaisvę arba bėgti į vakarus. Dalis lietuvių nuo komunistinės vergijos išsigelbėjo, bet didelis lietuvių tautos dauguma liko gimtiniame savo krašte, pateko rusų vergijon ir tą baisią naštą, iki šios dienos neša.

Tvirtinti, kad komunistų pavergtoje Lietuvoje yra socialistinė santvarka gali tiksliai iš sveiko proto žmonių besityčiojantis sovietų imperializmo propagandistas. Socializmas be laisvės neįmanomas, Lietuvoje laisvai gali veikti tiksliai rusams ištikimi komunistai. Bet kurios kitos politinės tendencijos žmonės, įskaitant ir Lietuvoje veikusių socialistus, buvo sumiti ir išvežti prievartos darbams arba pakelyje išžudyti. Komunistams ir valdžios atstovams duotos tokios didelės teisės ir ekonominės privilegijos, kokių baudžiavos laikais neturėjo dvarų užveizdos. Komunistai ne tik pasiskyrė sau didžiausias algas, bet jie įsisteigė retai gaunamų prekių krautuves žemiausiomis kainomis, pasiskyrė dideles asmenines pensijas, pasirinko naujausius butus ir tapo milijonieriais, tuo tarpu paprasti darbininkai, kaip stovėjo maisto eilėse pirmais rusų okupacijos mėnesiais, taip tebestovi eilėse ir šiandien.

Rusų okupuotoje Lietuvoje nėra jokio socializmo, o lietuvių nepasirinko kelio į tokį "socializmą". Kaip dabartinis "socializmas", taip rusiškoji okupacija lietuvių tautai sovietų karo jėgų buvo primesta.

surištas. Iš jų svarbesnės: li-
teratūros vakaras su rašytojų
— dalyvių pagerbimu ir vaiše-
mis bei šokiais, galima spau-
dos paroda, visapusiškas lietu-
viškos visuomenės įtaigojimas
remti ir skaityti lietuvišką pa-
triotinę periodinę ir neperiodi-
nę spaudą. Bus prašoma ir LB
apylinkių pagalbos, nes numa-
tyta išspausdinti tinkamai pa-
ruošti spaudos mėnesiui lape-
liai, kurie turės būti skleidžia-
mi visoje LB Čikagos apygar-
doje, juo labiau vietose, kur
veikia LB apylinkės. Taip pat,
apylinkių valdybų pareiga bū-
ti ir pasirūpinti, kad spaudos
mėnuo būtų įrašytas parapijų
biuleteniuose, o gal ir praneš-
tas gyvu įtaigiamuoju žodžiu
pačių klebonų lietuviškų pa-
maldu metu.

Kaip ir piniginiai vajai, bus
skelbiamas šį kartą lietuviškos
spaudos vėjus.

Spaudos mėnesiui pasirink-
tas lapkritis. Tuo laiku jau
žmonės pradeda rūpintis kalė-
dinėmis dovanomis, tad bus
siūdoma nepamiršti lietuviškų
knygų.

Spaudos mėnesį ruošiant, su
apygardos valdyba bendradar-
biaus apygardos spaudos — in-
formacijos komisija.

Prie spaudos mėnesio kėli-
mo bus kviečiama talkon ir lie-
tuviškos radijo ir televizijos
(ši tik viena) valandos.

Mintimis pasidalinta dėl šau-
kiamo apygardos LB apylin-
kių atstovų pasitarimo. Nors
laiko liko nedaug, nutarta to-
kį susirinkimą kviešti spalio
18 dieną. Mat, norima susipa-
žinti su apylinkių džiaugsmais
ir vargais, su nuotaikomis,
kad jas būtų galima nuvežti į
JAV LB Tarybos sesiją spalio
24 dieną.

Kadangi valdybos pirminin-
kas J. Jasaitis yra kartu ir ta-
rybos narys, tad iš apygardos
valdybos vyks sesijon dar vie-
nas jos narys su visiška balsa-
vimo teise.

Sekretorius K. Januška pa-
žadėjo skubiai paruošti mažą
aplankraštį ir raginti LB apy-
linkių valdyboms.

Apie tokio susirinkimo būti-
numą ir svarbą giliau nušviestą
vald. vicepirm. A. Juškevičius.
Pasak jo, tokie suėjimai pa-
deda geriau vienim kitus pa-
žinti ir vieni kitų rūpesčius su-
prasti.

Jeigu nebus pasikeitimų,
numatytasis susirinkimas bus
Don Varnas posto salėje, 6818
So. Western Ave.

Pavergtų Tautų Savaitę šie-
met ruošė LB Čikagos apygar-
dos valdyba kartu su Čikagos
Lietuvių Taryba. Lietuvių gru-

Sovietų okupacija paremta durtuvais

Walter Trohan straipsnyje
"Sovietų okupacijos gresia tai-
kai" pastebi, kaip amerikiečiai
šaukia, rėkia, kad Amerika at-
šauktų savo dalinius iš Vietna-
mo ir visur, bet neskaitina, kad
sovietai atitrauktų savo raudo-
niasias armijas iš savo okupu-
tų valstybių.

Nekalbant apie satelitus, net
Egipte sovietai jau turi 8,000
savo karinių patarėjų ir techni-
ninkinio personalo; be to jie ten
turi savo SA-2 ir SA-3 sviedi-
nius ir savo sprausminius lėktu-
vus su savo įgulomis.

Sirijoje sovietai turi 4,000
karinių patarėjų ir techninio
personalo, taip pat 3,000 vieni-
rų antrų Alžyre. Viduržemio jū-
roje jie laiko visą karo laivyną.
Rytų Vokietijoje sovietai lai-
ko 20 divizijų, kurių 10 yra mo-
torizuota, o kita 10 susideda iš
tiek tankų, viso 250,000 ka-
reivių ir 4,000 tankų. Lenkijo-
je laiko dvi divizijas su 24,000
kareivių ir 400 tankų.

Keturiolikai metų praėjus po
vengrų sukilimo, Vengrija vis
tebėra po keturių sovietinių di-
vizijų durtuvais (trys tankų di-
vizijos, viena motorizuota) vi-
so 50,000 raudonarmiečių su
1,200 tankų.

pė atrodė tvarkingai ir gražiai,
o pati savaitė buvo stipriai iš-
garsinta visomis galimomis
priemonėmis.

Dar nesant galutinės apys-
kaitos, Vaicūnas pranešė, kad
išlaidų susidarys apie 600 dol.,
nes pagaminta naujų šūkių ir
plakātų, pasiliksiančių tinka-
mais keletą ateinančių metų.
Be to, atsirado sąskaitų dar iš
ankstesnių metų.

Pagal susitarimą su Čikagos
Lietuvių Taryba, išlaidos tu-
rėtų būti dalinamos lygiai. Ga-
lutinis sprendimas nepadary-
tas.

Kiti pranešimai buvo labai
trumpi: ižd. A. Būga nušviestą
dabartinį kasos stovį su apie
500 dol., gi parengimų vado-
vas K. Rožanskas nurodė, pa-
gėms. Buco daržų kitų metų
Moksleivių Pavasario šventei
gegužės 23-iai dienai.

Buvo iškilės ir kompetenci-
jų klausimas. Susitarta, kad
atskiri valdybos nariai bus pa-
grindiniai organizatoriai savo
srityse, žinoma, valdybai pri-
dėtus ir su pirminko žinia.

Tris valandas trukusiam po-
sėdžiui, pirmininkui išskubė-
jus svarbiais reikalais, vado-
vavo vicepirm. J. Vaicūnas.
Vald. informacija

Nelaimingoji Čekoslovakija
okupuota 8 raudonųjų divizijų,
perpus tankų ir motorizuotų su
apie 100,000 kareivių ir 1,600
tankų.

Kuboje veikia apie 8,000 so-
vietų patarėjų ir techniku. Jų
darbas čia treniruoti "gverilas"
(partizanų) operacijoms Pietų
Amerikoje ir, kaip naujausiai
skelbiama, statyti bazę sovietų
atominiams povandeniniams lai-
vams...

VASARIO 16 GIMNAZIJA

Dar šiemet bus pradėtas statyti
mokinių bendrabutis

Europos Liet. rašo: XVII Lie-
tuviškųjų studijų savaitė pasi-
baigus, tose pačiose patalpose
tuoj po pietų įvyko Vasario 16
gimnazijos kuratorijos narių
susirinkimas. Dalyvavo 10 na-
rių, negalėjo atvykti tik kun.
J. Urdzė. Pirmininkauti išrink-
tas dr. J. Norkaitis, sekretoriau-
ti — J. Barasas. Kuratorijos val-
dybos pirmininkas V. Natkevi-
čius pranešė, kad tėv. Alf. Berna-
tonis pakvietas aukų rinki-
mo vajuos naujo bendrabučio
statybai vedėjų. Šiam parinki-
mui visi pritarė.

Liepos 10 d. Vasario 16 gim-
nazijos įvyko Kuratorijos valdy-
bos narių susitikimas su aukš-
taisiais vokiečių federalinės vi-
daus reikalų ministerijos pabė-
gėlių reikalams, Baden-Wuert-
tembergo krašto vyriausybės
prezidiumo ir statybų priežiūros
pareigūnais — dr. Wolfrum, dr.
Wogte ir kt. Jie užtikrino, kad
šiemet federalinė ir krašto vy-
riausybės skirs bendrabučio sta-
tybą po 70,000 DM. Priimti Ku-
ratorijos pateiktieji planai. Su-
tarta statybą vykdyti trimis
tarpniais po 420,000 DM.

Tėv. Bernatonis pranešė, kad
bendrabučio statybą remti pasi-
žadėjo vadovaujantys Liet. kat.
Bažnyčios ir visuomenės asme-
nys. Nutarta bendrabučio sta-
tybą pradėti šiemet. Priimtas
Kuratorijos narių atsisaukimas
į visus laisvojo pasaulio lietu-
vius, prašant remti naujojo ben-
drabučio statybą.

SENOVĖS LIETUVIŲ MATAI

Miera, ar saikas, storumo bu-
vo: žiupsnis, riešutėlis, gniūžtis,
našta, kėblys, ašis, saują, gryž-
tis, kepurė, rakanda, druskinė,
dvilikis, sėturė, pūras, bačka,
vežimas.

Miera, arba saikas, tekumo
buvo: lašas, tauragė, kaušas,
krūzas, kipis, milžtūvė, legerė,
ogonas, verpdė, bačka, bosas ir
t. t.

Svaras, arba voga: grūdas
svaras, stukas, pundas, birkova.
S. Daukantas (iš Būdo)

ŠIŲ DIENŲ EUROPOJE PASIDAIRIUS

Rašo DAN KURAITIS

8

Didelį ir turtingą kraštą jie paliko griu-
vėsiuose. Vokiečiai neteko didelių savo
plotų, savo lavonais jie nusėjo visą Euro-
pą, ypatingai rytų Europos šritis.

Šiandien Frankfurtas jau atstatytas.
Miestas daug pukešnis, negu buvo prieš
karą. Plačios gatvės, puikūs namai. Mies-
te yra keli 20 aukštų namai. Kaip Nemu-
nas teka per Kauną, taip Reinas eina per
vidurį Frankfurto.

Karo metu nukentėjo ir Reinas. Daug
galingų bombų išmesta jo vandenys. Bet
šiandien ta galingoji vokiečių upė ramiai
neša savo vandenį į šiaurę. Reinas ramiai
sau plaukia, nieko nebedamas, ko nega-
lėtume pasakyti apie Nemuną. Reino pa-
kraščių gyventojai laisvi ir laimingi, tuo
tarpu Nemuno gyventojai kenčia didžiaus-
ias kancijas. Bežiūrint į Reina, man prisie-
mena Vistelo: "Op, op, Nemunėli, ar tu
mane šauki, ar tik taip sau, vandenėli,
tykliai sau plauki..."

Vistelis nedaug teparašė, bet jo eilė-
raščiai labai jautrūs. Bet man atrodo, kad
Nemunas atsikratys svetimųjų ir lietuvių
vėl galės būti laisvi gimtiniame savo kra-
ste. Man atrodo, kad ne tik lietuvių, bet
viso pasaulio spaudimas į okupantą bus
didelis, kad jis nepajęs atsilaukti... Jam
bus labai kartu. Man atrodo, kad ir vokie-

čiai bus lietuvių pusėje, nes jie nenorės
skriausti seno savo kaimyno... Esu tik-
ras, kad ir brangi Amerika palaikys lietu-
vių teises.

VIESBUČIAI VOKIETIJOJE BRANGŲS

Prieš 19 metų Frankfurto viešbutėlis
buvo paprastas ir ne toks brangus, bet šian-
dien Intercontinental viešbutis išaugo į 20
aukštų pastatą, kuriame visą laiką eina
didelis judėjimas.

Viešbutis įrengtas pagal pačius moder-
niškiausius reikalavimus. Viskas savo vie-
toje, viskas švaru, blizga. Visur stovi rei-
kalingi patarnautojai. Net į barą negali
užeiti, jeigu neturi tinkamo švarko. Be
švarko visai neįsileidžia.

Kelionėje pinigais sparčiai eina. Bet,
kai pabuvau 5 dienas Intercontinental vieš-
butyje ir gavau už tas dienas vokišką sąs-
kaitą, tai truputį nustebau. Vokiečių vieš-
butiai moka sąskaitas rašyti geriau, negu
patys brangiausi Amerikos viešbutiai.

Nežiūrint į brangumą, ne tik viešbu-
čio baras, bet ir restoranas visą laiką buvo
pilni. Ten susitūkau japonų, anglių, afri-
kiečių ir girdėjau įvairiausių pasaulio kal-
bų. Bet Intercontinental viešbutyje vis
dėlto daugiausia buvo amerikiečiai. Man
atrodo, kad amerikiečiai sudarė bent 95%
svečių. Man, kaip keliautojui, sunku
suprasti, kaip ta mūsų Ameriko gali pakel-
ti tokį didelį dolerių išvežimą į kitus kraš-
tus.

Amerikiečiai dolerius visur mėtė. Jie
daug dolerių praleidžia Las Vegas mieste,

bet ten doleriai lieka amerikiečių rankose.
Jie tiksliai pereina iš vienos kišenės į kitą.
Bet Vokietijoje ir Graikijoje doleriai eina
į svetimas rankas. Anksčiau ar vėliau
amerikiečiams tuos dolerius vėl reikės iš-
pirkti. Jeigu negaus jų už prekes, tai turės
vežti mūsų aukšą į užsienio bankus.

NAMŲ NUOTAIKA

Intercontinental viešbutyje kiekvienas
kambarys turi savo radiją. Jis yra įmūry-
tas sienoje. Taip radijas yra įrengtas ir ki-
tuose Europos viešbučiuose.

Europoje yra daug įvairių radijo sto-
čių, bet retos kalba angliškai. Frankfurte
yra viena angliška stotis. Ji labai panaši į
mūsų čikagišką. Frankfurte yra didokas
amerikiečių skaicius. Turū pasakyti,
kad labai malonu svetimame krašte užgir-
sti savo radiją. Šią stotį veda ir džiulio
amerikiečiai. Josios noriai klausosi ne tik
toki turistai, kaip aš, bet josios klausosi ir
Vokietijoje esantieji Amerikos kariai.

Be to, amerikiečių stotis ne vien vokie-
čiams, bet visai rytų Europai ir pačiai Ru-
sijai sakyte sako: — Kodėl negalite ir jūs
demokratiškai tvarkytis? Amerikoje yra
demokratinė santvarka, todėl ji ir yra to-
kia galinga. Jeigu jūs norite misti savo
darbo vaisiais, tai įsiveskite demokratine
santvarką. Tada vienai kitai nežudysite ir
būsitė galingi. Mes netrukus išsėisime, ta-
da jūs patys būsitė stiprūs ir galėsitė apsi-
ginti".

Vokietijoje šios mintys yra labai giliai
šaknis įleidusios. Vokiečiai priima įsitiki-

nimo, kad demokratinė santvarka yra pa-
ti geriausia. Vokiečiai žino, kad trečia-
lis jų gyventojų yra svetimų pavergti. Prie-
šakyje stovi Ulbrichtas, bet kiekvienam
aišku, kad jis ištikimas yra tikrai rusų im-
perializmui. Vokiečių gerovė jam niekad
nerūpėjo ir neberūpi. Vokiečiai supranta,
kad naciai norėjo pagrobti, kas jiems ne-
priklauso, todėl Vokietija karo metu taip
smarkiai ir nukentėjo.

Vienas vokiečių man pasakė, kad Ame-
rikos radijo klausosi ir patys vokiečiai.
Didokas vokiečių skaicius gana laisvai
kalba angliškai. Jie žino, kad amerikie-
čiai nieko iš vokiečių nebenori. Amerikos
vyriausybė noriai atšauktų savo karo jėgas
iš Vokietijos, jeigu Vokietija negręstų so-
vietų okupacija. Vokiečiai nori, kad Ame-
rikos kariai būtų jų žemėje ir gintų juos
nuo rusų, besikėsinančių veržtis į vakarų
Europą.

Vokiečiai labai gerai žino, kad Ameri-
ka kariavo ne kitoms tautoms pavergti. Ji
stojė į karą kitoms tautoms padėti būti
laisvoms. Šiandien tiksliai komunistai ban-
do niekinti ir žeminti Ameriką, bet visas
laisvasis pasaulis Ameriką ir amerikiečius
gerbia. Tiksliai rusai JAV vadina imperia-
linėmis, tuo tarpu, kai komunistai su-
organizavo pačią didžiausią imperialistinę
valstybę. Nei viena kita valstybė nepaver-
gė tiek daug kitų laisvų tautų, kiek yra pa-
vergę bolševikai komunistai. Bet jau ir
pachioje Rusijoje atsiranda kitaip galvo-
jančių žmonių. Rusai žino, kad komuni-
stai panaikino visas laisves pačioje Rusijo-

je, o vėliau tas laisvės atėmė ir eilei kitų
kraštų.

STIPRIOS PILYS

Plaukiant plačiąja Reino upe aukštuo-
se jo krantuose matosi didelė daugybė
stiprių pilių. Tos pily, imūrytos upės pa-
krantėse, iš tolo gana gražiai atrodo. Mums
pasakojo, kad jos statytos prieš kelis šim-
tus metų. Priešams buvo labai sunku priei-
ti prie minėtų pilių. Iš upės pusės neįma-
noma, nes krantai labai statūs ir aukšti.
Sunku įsivaizduoti, kiek vokiečiai turėjo
įdėti sunkaus darbo toms pilims pastatyti.
Tuos akmenis reikėjo suvilioti ir į savo vie-
tas sudėlioti. Darbas ten turėjo būti labai
pavojingas, nes krantai yra daug skardes-
ni, negu skardūs stogai. O vis dėlto akme-
nys suristi ir storiūsiai mūrai pastatyti.

Kiekviena pilis turi aukštus bokštus.
Juose stovėdavo sargybos ir sekdamo artė-
jančių priešą. Sargams reikėjo įspėti pilies
gyventojus apie artėjančią priešą. Jeigu kas
pajėgdavo prie pilies priartėti, tai sargai
labai lengvai galėdavo jį nudaigoti. Seno-
vėje juos užmušdavo akmenimis, strėlė-
mis, o vėliau juos lengvai galėdavo nušau-
ti.

Kiekviena pilis bokšte yra apsau-
gos langeliai. Priešas negali pataikyti sar-
gam, bet sargai pro tuos bokšto langelius
gali labai lengvai nudaigyti priešui.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Naujienuos"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRospect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Trečiadienį
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepiama, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
Telefonai: PRospect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-9
Uktai antradienį ir penktadienį.
Trečiadienį, ir sekmadienį, ofisai uždaryti.
Rez.: 3241 WEST 64th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HElock 4-5649
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9,
antradienį, penktadienį, nuo 1-5, trečiadienį,
ir sekmadienį, ofisai uždaryti.

Dr. Ant. Rudoko kabinete perėmė
optometristas
DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradienį, penktadienį, 10-4, ir
sekmadienį, 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiliepiama,
skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Trečiadienį, ofisai uždaryti.
Ofiso telefonai: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Priima tik susitarus.
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8,
antradienį, 2-4.

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2634 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, penktadienį, nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradienį, ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sekmadienį,
nuo 9 iki 12 val. Trečiadienį uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadienį ir trečiadienį ofisai uždaryti.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį, 2-4 val. vak. Sekmadienį
nuo 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HElock 4-2123
Rezid. telefonai: GIlson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatšiliepiama, tai telefonai GI 8-6195

SKAITYK "NAUJIENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ZINIAS

Pasitarimas su Pittsburgho studentais

Rugsėjo 26 d. trys Lietuvių
Studentų Sąjungos Centro Val
dybos nariai (pirm. Antanas
Kalvaitis, vicepirm. Teresė
Neimanaitė ir Vytenis Gatautis)
nuvyko į Pittsburghą susitarti
ir pasitarti apie studentų
tikslus reikalus su Pittsburgho
lietuvių studentais.

Ilgesnį laiką Pittsburgho
jaunimas jautėsi izoliuotas nuo
Sąjungos. Centro Valdyba manė,
kad jau laikas sujungti visus
studentus, kur jie bebūtų,
ir suburti juos vieningai ir

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadienį 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60623
Telefonai: PRospect 6-5084

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. Walbrook 5-8063

GRADINSKAS
STALINIS
RADIJOS - PATEFONAS
TIK 26 INČ. PLAT.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto,
seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadienį 7 v. v.
Tel.: HElock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Skubiai sutvarkomės visus kelionės
reikalus ir neimame brangiau, negu
nustatyta tiktai kaina. Paruošiamės
tikėtus skridimus į visus Amerikos
miestus arba bet kurią vietą pasaulio.
Dabar jau laikas paduoti prašymus
ilgesniam vizitui Lietuvoje.
Jeigu kas nori 1971 m. iškviesti
savo gimines į Lietuvą, tai jau dabar
turime pradėti. Atvažiuokite arba
kreipkitės laišku, telefonu ar telegrafu
šiuo adresu:

Kreipkitės į
WALTER RASK - RASČIAUSKĄ
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

AMERICAN NEWS
1770's
PRESS
200 YEARS OF FREEDOM
1970's

reikšmingai studentiskai veiklai.
Pittsburgho jaunimas entuziastiškai ir skaitlingai įsijungė į mūsų darbą. Šiltai priėmė mus ir suruošė bendrą susirinkimą. Buvo nutarta, kad Gintaras Taoras pasilikis LSS ryšininku su Centro Valdyba ir kad Pittsburgho jaunimas aktyviai dalyvaus LSS XX-tame visuotiniame suvažiavime, kuris įvyks Clevelande lapkričio 26-28 dienomis Pick-Carter viešbutyje.
S. A. L. S. S. Centro Valdyba

Amerikos Lietuvių Piliečių klubas

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubas susirinkimas įvyko rugsėjo 20 d. Susirinkimą atidarius buvo pagerbū 3 mirusieji nariai — Charles So-wa, Momentas Petrauskas ir Brigita Bubelienė. Jų šeimoms išreikšta užuojauta. Klubiečiai jų pasigėmė visada.

Kadangi kasos globėjas Mikšis prarado savo mylimą gyvenimo draugę, nors ji nebuvo narė, — nariai pagerbė ją ir išreikšė užuojautą. Mr. Mikšiui ir jo šeimai. Finansų raštininkė pranešė, kad nuo rugsėjo mėnesio viena narė yra suspenduota. Gaila — nariai turi apsirūpinti savo mokesčiais, nes bėdai atėjus — narys negauna kas jam priklausytų, jei mokesčiai būtų pilnai užmokėti. Klubas turi laikytis tvarkos pagal savo konstituciją.

Buvo pranešta, kad yra viena ligonė — Mary Gimbut, kuri jau buvo aplankyta. Raportas iš pirkimo, kuris įvyko rugsėjo 13 d. parodė, kad nors tą dieną lijo, pirkikas davė pelno — labai acūtiems nariams, kurie rėmė savo klubą.

Pranešta, kad klubo metinis balius įvyks šeštadienį, spalio 31 d. Hollywood Inn svetainėje. Dėl metinio baliaus yra siunčiamos atvirutės kiekvienam nariui. Jeigu narys nedalyvaus, turės savo balsą užsimokėti. Apie šį parengimą bus daugiau pranešta vėliau.

Klubas kitas susirinkimas bus sekmadienį, spalio 25 d., 2417 W. 43rd St. Hollywood Inn svetainėje nuo 1 val. popiet.

E. M.

Padėjęs reikia šaudyti

pakartotojo meras R. Daley
Kalbėdamas gaisrams išvengti savaitės priešpriešose Chicago meras Richard Daley ketvirtadienį patvirtino savo 1968 m. balandžio mėn. pasakymą, kad padėgiotojus reikia šaudyti.

"Prieš ketelį metų aš gavau pylos už pasakymą, kad žmogus, kurs laiko rankoje "molotovo kokteilį" ir jį meta į apartamentinį namą, yra žmogus, kuris turi būti šaudytas."

Trijų Metų Mirties Sukaktis

A. A.
ROSE MARTUTAITIS
Pagal tėvus Brauniūtė
Gyv. 3206 So. Lowe Ave.
Mirė 1967 metų spalio mėn. 12 dieną. Gimė Lietuvoje, Kau-no apskr., Vaidžio parapijoje, Kniečio kaime.

Palaidota Lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse
Paliko nuliūdusi sesuo Viktorija Demereckis su šeima, broliai: Jonas Brown, jo žmona Mary ir Petronėlė Kraus, jos vyrai Viktoras, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Mes Tavęs mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tėbūna Tau lengva ši žemėlė.

Nuliūdę lieka:
Sesuo su šeima, broliai ir kiti giminės.

Simonas RAKAUSKAS
Gyvenęs Beverly Shores, Indiana
Mirė 1969 metų spalio mėn. 5 dieną, sulaukęs senatvės. Gimė Lietuvoje, Mažeikių apskr., Viekšnių valsčiuje, Čekų kaime.

Amerikoje išgyveno 62 metus.
Palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Pasiliko labai nuliūdusi žmona Ona, gimusi Simonavičiūtė, dukta Ann Stevens, žentas Michael, 2 sūnūs: Simonas ir marti Elaine, ir James, marti Lillian; marti Geraldine Royce, 9 anūkai, 13 proanūkų; sesuo Eve Rackas, švogiris Frank ir šeima; brolis James Rakauskas su šeima, ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Prašome visus gimines ir pažįstamus metinės sukakties proga geru žodžiu ir gražiomis mintimis prisiminti labai nuosirdų vyrą, šeimos tėvą ir gerą lietuvi.
Nuliūdę lieka:
žmona, dukta, sūnūs, marčios, žentas, anūkai ir proanūkai.

Carolyn Walker labai nustebo, kai jos užpakalyje delfinas išsoko iš vandens. Ji niekad nematė, kad Floridos vandenose bus toks didelis delfinas.

žudys ir tokį reikia šauti. Jūs pamenate, kokio atsiliepimo aš susilaukiau. Skaudu man, skaudu visiems, kad atskubėję gaisro gesinti ugniagesiai yra užpildinėjami ir sužeidžiami. Ką mes turime daryti su tais padegikais."

Reporterių paklaustas, ar jis tebemaną buvęs teisus pasakydamas 1968 metais, kad padėgiškai turi būti šaudomi, meras atsakė: "Žinoma, kad tebemanau".

Nacional gaisrų apsaugos sąjungos pirmininkas John Ahern kalboje reikalavo, kad būtų išleistas įstatymas, kuriuo arsonistai (padėgiškai) ir bombarduotojai būtų teisiami kaip galimi žmogžudžiai.

"Mes nebegalime arsonistus ir bombų mėtytojus skaityti idealistais ir revoliucionieriais. Šiandien mes susiduriame su savotišku "gverilų" karu, kurio neturėjome savo istorijoje. Kai šandien mes čia svarstome kaip išvengti ir apsaugoti nuo gaisrų, tam tikros kovingos grupės yra užimtos daviu ir spaudimu instrukcijų, kaip gaminti molotovo kokteilius."

Ahern priminė statistiką, kad per 10 praėjusių metų gaisrų dėl padėgių padaugėjo 150 nuosimčių ir labiausiai padauėjo paskutiniuosius metus.

Riaušinėinkai ginkluoti

Kalifornijos valst. gynėjo padėjėjas Charles O'Brien liudydamas Senato investigacijų komitete Washington'e pasakė, kad tiek daug kariškų ginklų ir sprogstamos medžiagos pateka į revoliucionierių rankas Jungtinėse Valstybėse, kad ginkluoto susirėmimo atvejų policija gali pasijusti silpniau ginkluota.

"Sivaizduokite, ką vienas mortaras gali padaryti policijos stotiai", jis perspėjo, pateikdamas komitetui išradikalų. Kalifornijoje naujai atimtus keturis ginklus —

Stasys Patlaba

Vienerių Metų Mirties Sukaktis

A. A.
SIMONAS RAKAUSKAS
Gyvenęs Beverly Shores, Indiana
Mirė 1969 metų spalio mėn. 5 dieną, sulaukęs senatvės. Gimė Lietuvoje, Mažeikių apskr., Viekšnių valsčiuje, Čekų kaime.

Amerikoje išgyveno 62 metus.
Palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Pasiliko labai nuliūdusi žmona Ona, gimusi Simonavičiūtė, dukta Ann Stevens, žentas Michael, 2 sūnūs: Simonas ir marti Elaine, ir James, marti Lillian; marti Geraldine Royce, 9 anūkai, 13 proanūkų; sesuo Eve Rackas, švogiris Frank ir šeima; brolis James Rakauskas su šeima, ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Prašome visus gimines ir pažįstamus metinės sukakties proga geru žodžiu ir gražiomis mintimis prisiminti labai nuosirdų vyrą, šeimos tėvą ir gerą lietuvi.
Nuliūdę lieka:
žmona, dukta, sūnūs, marčios, žentas, anūkai ir proanūkai.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Lankymo arba lūdesio valandoje gražiausios gėlės ir valinai, ant jų papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELININKAS
GELĖS VISOMIS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GRoovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

MAŽEIKAS & EVANS
6846 SO. WESTERN AVE.
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAJOMAS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

BUTKUS - VASATIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1007

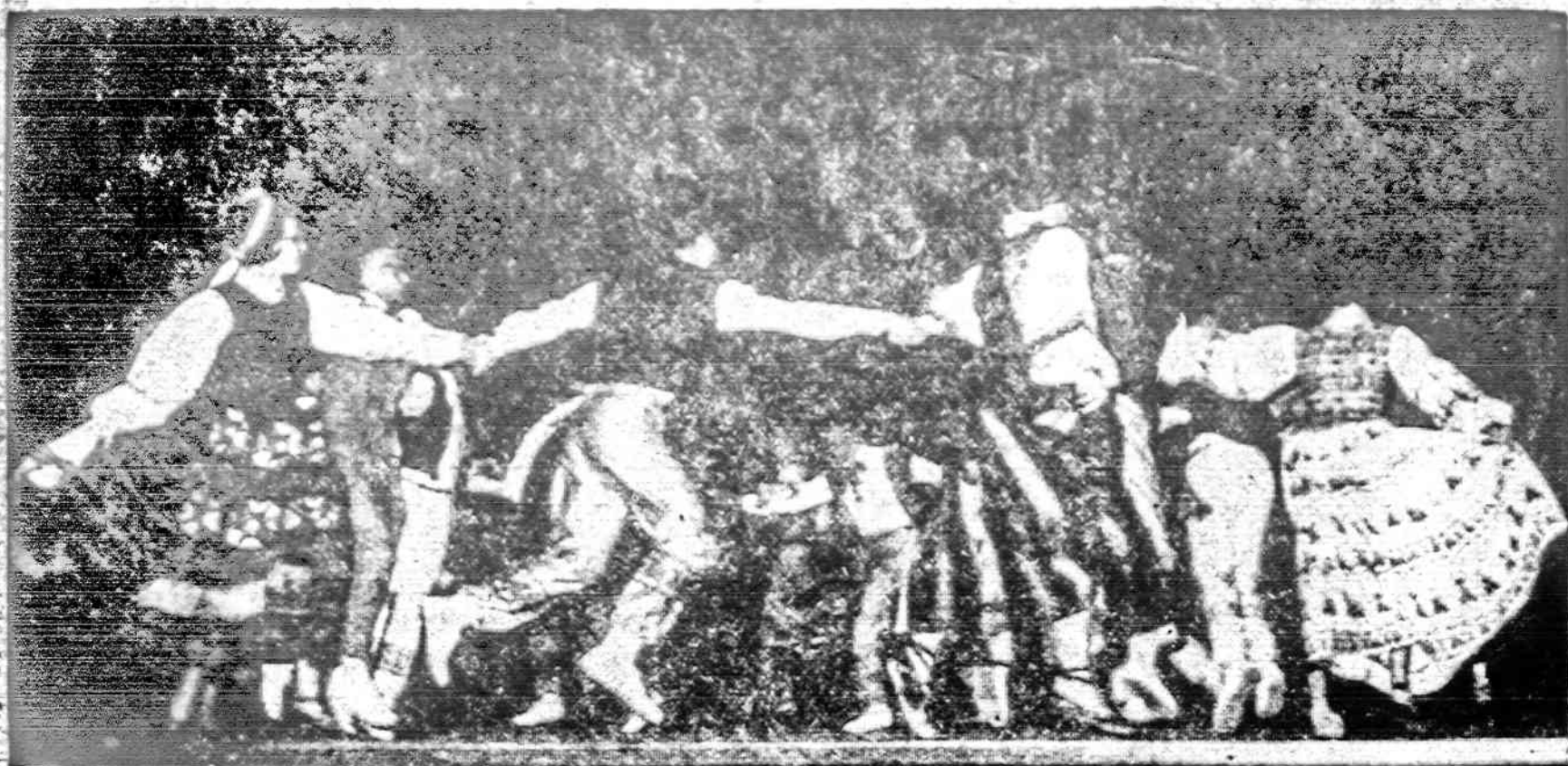
STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

**VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
SKELBKITĖS NAUJIENOSE**

"Grandies" šokėjai šoka "Malūną".

Grandis į Australiją

Prieš porą metų Hamiltono lietuvių tautinių šokių grupė gyvataras vyko į Prancūziją, šią vasarą Clevelando Grandinėlė važiuo į Pietų Ameriką, o Chicago lietuvių studentų ir moksleivių ansamblis Grandis šiuo metų gruodžio mėn. kelia sparnus į Australiją.

Vyko kitos šaukos grupės, vežamos mūsų liaudies kūrybos lobyną, kodėl neišvykti

toliau Chicago Grandziai, kuriuos kviečia Australijos lietuvių atlikti programą Melbourne, Australijos lietuvių Dienose, gruodžio 26 — 27 d. d.

Grandis jau daug metų reprezentuoja lietuvių liaudies kūrybą, išreikštą šokiais, ne tik įvairiuose lietuvių susibūrimuose, bet jie šoko New Yorko Pasaulinėje Parodoje 1964 m., Montreale Expo 67; šoko švedams, vokiečiams, lenkams, latviams ir estams. Kiekvieną rudens reprezentuoja lietuvių Chicago tautų festivalyje Navy Pier.

Išvyka į Australiją būtų pati tolimiausia. Ir, aišku, pati brangiausia. Gi šokėjai — studentai ir moksleiviai — ne visi turtingų tėvų vaikai, kurie galėtų patys apmokėti tos kelionės išlaidas.

JUOZAS (JOE) JURAITIS

Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagenus, Volvos, Mercedes, Porsčius ir kitas užs. ir vietinės gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, patyrę mechanikai, vilkikas.

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd St.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRASTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel. REPUBLIC 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. Ashland Ave.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Ivairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5% Passbooks
5 1/2% Investment bonus plan \$1,000 minimum
6% \$5,000 minimum 2 year certificate
5 3/4% \$1,000 minimum 1 year certificate
Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustyme įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietė viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

[domi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiūsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

"OFENZYVA" PRASIDĖJO?

Trys policijos ypač paieškomi "revolucionieriai" Bernardine Dohrn (mergina), Jeff Jones ir Bill Ayers tuojau po Chicago policininko paminklo Haymarkete susprogdinimo parašė viešą laišką, pranešdami, kad rudens "ofenzyva" tuo sprogdinimu prasidėjusi.

"Pernai mes susprogdinome Haymarkete to kiaulės stovylą, tuomet pradėjami jaunūmenės riaušės Chicagoje", rašoma jų laiške. "Praeitą naktį (spalio 5 d.) mes antrą kartą tą kiaulę sunaikinome. Šį kartą prasideda jaunimo rezistencijos rudens ofenzyva, kuri išsiplės nuo Santa Barbara iki Bostono, nuo Kento iki Kansas. Sekančią savaitę šeimos ir gentys atakuos prieš visame krašte". Prieš keletą dienų trijuose miestuose Kalifornijoje įvyko trys smarkūs sprogdinimai.

LEONAS ŠULAS STUDIJUOJA MEDICINĄ

Leonas Šulas jau keli metai Austrijoje studijuoja mediciną ir yra įsigijęs medicinos kandidato laipsnį. Būsimasis medicinos daktaras mokosi Vienos universitete. Be šių studijų Leonas Šulas jau treči metai be jokio atlyginimo vietos Indoeuropiečių institute dėsto lietuvių kalbą. Susidomėjimas lietuvių kalba profesorių ir sveitintųjų studentų tarpe yra didelis.

Leonas Šulas buvo atvykęs atostogų į Chicago pas savo tėvus. Šiomis dienomis jis vėl išvyko į Viena.

Nužudė 103 metų senutę

Suimtas be užsto William Mitchell, 22 metų, kaltinamas nužudęs 103 metų amžiaus moterį Mrs. Phenja Jarrett, gyvenusią 6453 S. Sangamon St. Ji buvo rasta praėjus trečiadienį savo bute nudurta vienu smūgiu į galvą, kitu į krūtinę. Mitchell buvo suimtas netoli nuojos buto; jo apsiaustas buvo nužudytosios krauju aptašytas.

Smurtas sparčiai didėja

Teismų dėl policijos užpuodinimų Kalifornijoje iš 362 1967 metais padaugėjo iki 1,215 praeitais metais. Nuo praeito sausio Kalifornijoje išbombaruota 12 policijos stočių ir 16 kartų subombarduoti policijos automobiliai.

"Atredo, kad smurtas prieš policiją yra tik rezultatas bendrai didėjančios smurto atmosferos, didėjančio žmogaus gyvybės nebevertinimo", pasakė O'Brien. "Aš negaliu išsivaizduoti, kaip suprantama "žodžio laisvė", kuomet ja pasinaudojant skelbiama spaudintose instrukcijose, kaip gaminti ir vartoti bombas".

Dar metus laiko leido siera teršti miesto orą

Chicago aplinkos kontrolės apeliacijų taryba patenkino anglies prekiautojus leidžiamą dar išties metus pardavinėti namų šildymams anglį su 3 nuosimčiais sieros. Chicago anglies prekiautojų sąjunga nusiskundė, kad nebuvę užtenkamai pasirūpinta šiai žiemai anglies su 2 nuosimčiais sieros.

Vaikai šaudosi

I St. Francis ligoninė Blue Island ketvirtadienį atgabentas 16-metis Kevin Hickey, Morgan Park aukšt. mokyklos mokynys, keliais šūviais sunkiai sužeistas į galvą. Hickey ir dar trys jo kompanijonai, važiuoda-

Mergaitės nori būti kitokios, negu mergaičių dauguma. Ši australaitė, norėdama išsiskirti iš savo draugių, pasiūvė sau gyvatės odos bikini, kuris glaudžiai prilipo prie merginos odos.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia
GENERAL OFFICE
Must be good at figures.
Some typing.
6255 So. Wabash
BU 8-8222

HOUSEKEEPER

Live in, own room. For small family. Good salary. Local references required. Must speak some English. Call Mr. ROLE.
WH 4-5600

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

Assembly Foreman 160-190 wk.
Punch Press Foreman 180-225 wk.
Machine Shop Foreman 185-250 wk.
Welding Foreman 150-200 wk.
Maintenance Foreman 180-250 wk.
Plastics Supervisors to \$18,000 Yr.
Foreman 140-230 wk.
Processor Food Foreman to \$13,000 Yr.
Call al just at 847-4639
For more information call till 8 PM.
All jobs free!
AN EMPLOYMENT AGENCY

MISCELLANEOUS

Išvairūs Dalykai

Ar Jus nepadaro ligoninės gausiai apskaičiavimas veltui.
BALTALENAS CONSTRUCTION CO.
Skambink Anthony Galdikas,
tel. 925-6153.

PASKUTINIAIS PASAUK MUS

Apskaičiavimas veltui.

mi automobiliu trečiadienio vakarą pamatė du juodukus prie jų artėjant ir sustoję ėmę juos vytis, kaip vienas juodukas atsisukęs iš mažo kalibro šaudyklės paleido į Hickey ketvirtą šūvių, kurių trys pataikė.

Suimtą 13 pašto plėšikų

Spimta 13 asmenų, priklausantių plėšikų gaujai, kuri specializavosi apiplėšimu Chicago pašto įstaigų.

Per praeitus 4 m. gauja iš mažiausiai 15 pašto įstaigų miestavogusi už daugiau kaip 500 tūkstančių dolerių pašto ženklų ir įvairių vertybės papierių iš registruotų laišku.

Gaujai vadovavęs, tūlas Allen Wainer, 65 metų, ir jo sūnus Ronald, 39 metų, kurie vogtus pašto ženklelius išparduodavo vendorių kompanijoms.

Waineriai ir kiti 11 gausios narių savo pastarimus, vagysčių planavimus ir vogtų gėrybių ir pinigų keitimus atlikdavo vienoje taverijoje 620 N. Clark gatvėje.

TRUMPAI

— Architektai Jonas Mulokas ir Romas Mulokas yra išstę savo darbus ir projektus Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje. Muziejus atdaras kasdien nuo 1 iki 4:30 val. popiet.

— CPL. Robert Brenza, tarnauja Amerikos marinuose ir yra pasygustas į Vietnamą. Jo tėvai gyvena Chicago pietvakarių apylinkėje. Garbinga tarnyba marinuose yra Brenzų šeimos tradicija.

— Bronė Kaselytė, lietuviškos spaudos rėmėja ir uoli skaitytoja, išvyko porai savaitių atostogų į Hot Springs, Ark., vasarvietes.

— Tik ką išėjo iš spaudos Vandos Frankienės-Vaitkevičienės SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eridukaitis iliustruota. Didelio formato, Dvieju spalvų, 24 psl. Gaunama pas autore — 7311 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, o taip pat Naujienose, Marginiuose ir pas p-lę Pukelevičiūtę. Kaina \$1.50. (Pr.)

— "Dainavos" ansamblis naujos operetės pastatymu atšvės savo 25 metų veiklos jubiliejų. Repeticijos vyks antradieniais, 8 val. vakare, Jaunimo Centre. Maloniai laukiami ir nauji choroistai. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS IŠSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJAI, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

3 BUTŲ MŪRAS Brighton Parke, 5, 4 ir 3 kambariai. Viename bute yra 3 miegamieji.

MURO BUNGALOW, 6 kamb., irengtas sklepas, 60-ta ir Francisco.

4 PO 4 MŪRINIS. Centralinis šildymas, garazas, geros pajamos. Gera vieta, Brighton Parke.

ŠIMAITIS REALTY

NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE

2737 W. 43rd STREET

CL 4-2390

BUSINESS PROPERTY: 2 stores and 4 1/2 room modern apartment. Stores occupied by beauty shop and barber shop. Owner retiring, offered reasonable Marquette pk. Tel. BE 8-2161.

BY OWNER

Beautiful modern frame sided two flat. Central heated, w/w carpeting, 220 wiring, aluminum s/s, large utility room, enclosed rear porch, 1 1/2 car garage, \$18,000. Vicinity 56th & Paulina. Call 436-1042.

BY OWNER

10 yr. old 5 1/2 rm., brk. home, 3 bedrooms. New Custom drapes. Full base. Excellent cond. Nr. 55th & Hoynes.

Call 436-0962

BY BUILDER

2 new homes, 3 bedrooms, 1 1/2 baths. Oak trim. Oak cab. Many extras. Nr. 65th Keating.

Call 582-8860.

Open hours Sun. 1-5 PM.

TERRA

Brangenybės, laikrodžiai, dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

TRUMPAI

— Architektai Jonas Mulokas ir Romas Mulokas yra išstę savo darbus ir projektus Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje. Muziejus atdaras kasdien nuo 1 iki 4:30 val. popiet.

— CPL. Robert Brenza, tarnauja Amerikos marinuose ir yra pasygustas į Vietnamą. Jo tėvai gyvena Chicago pietvakarių apylinkėje. Garbinga tarnyba marinuose yra Brenzų šeimos tradicija.

— Bronė Kaselytė, lietuviškos spaudos rėmėja ir uoli skaitytoja, išvyko porai savaitių atostogų į Hot Springs, Ark., vasarvietes.

— Tik ką išėjo iš spaudos Vandos Frankienės-Vaitkevičienės SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eridukaitis iliustruota. Didelio formato, Dvieju spalvų, 24 psl. Gaunama pas autore — 7311 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, o taip pat Naujienose, Marginiuose ir pas p-lę Pukelevičiūtę. Kaina \$1.50. (Pr.)

— "Dainavos" ansamblis naujos operetės pastatymu atšvės savo 25 metų veiklos jubiliejų. Repeticijos vyks antradieniais, 8 val. vakare, Jaunimo Centre. Maloniai laukiami ir nauji choroistai. (Pr.)

— Bronė Kaselytė, lietuviškos spaudos rėmėja ir uoli skaitytoja, išvyko porai savaitių atostogų į Hot Springs, Ark., vasarvietes.

— Tik ką išėjo iš spaudos Vandos Frankienės-Vaitkevičienės SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eridukaitis iliustruota. Didelio formato, Dvieju spalvų, 24 psl. Gaunama pas autore — 7311 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, o taip pat Naujienose, Marginiuose ir pas p-lę Pukelevičiūtę. Kaina \$1.50. (Pr.)

— "Dainavos" ansamblis naujos operetės pastatymu atšvės savo 25 metų veiklos jubiliejų. Repeticijos vyks antradieniais, 8 val. vakare, Jaunimo Centre. Maloniai laukiami ir nauji choroistai. (Pr.)

— Bronė Kaselytė, lietuviškos spaudos rėmėja ir uoli skaitytoja, išvyko porai savaitių atostogų į Hot Springs, Ark., vasarvietes.

— Tik ką išėjo iš spaudos Vandos Frankienės-Vaitkevičienės SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eridukaitis iliustruota. Didelio formato, Dvieju spalvų, 24 psl. Gaunama pas autore — 7311 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, o taip pat Naujienose, Marginiuose ir pas p-lę Pukelevičiūtę. Kaina \$1.50. (Pr.)

— "Dainavos" ansamblis naujos operetės pastatymu atšvės savo 25 metų veiklos jubiliejų. Repeticijos vyks antradieniais, 8 val. vakare, Jaunimo Centre. Maloniai laukiami ir nauji choroistai. (Pr.)

— Bronė Kaselytė, lietuviškos spaudos rėmėja ir uoli skaitytoja, išvyko porai savaitių atostogų į Hot Springs, Ark., vasarvietes.

— Tik ką išėjo iš spaudos Vandos Frankienės-Vaitkevičienės SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eridukaitis iliustruota. Didelio formato, Dvieju spalvų, 24 psl. Gaunama pas autore — 7311 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, o taip pat Naujienose, Marginiuose ir pas p-lę Pukelevičiūtę. Kaina \$1.50. (Pr.)

— "Dainavos" ansamblis naujos operetės pastatymu atšvės savo 25 metų veiklos jubiliejų. Repeticijos vyks antradieniais, 8 val. vakare, Jaunimo Centre. Maloniai laukiami ir nauji choroistai. (Pr.)

— Bronė Kaselytė, lietuviškos spaudos rėmėja ir uoli skaitytoja, išvyko porai savaitių atostogų į Hot Springs, Ark., vasarvietes.

— Tik ką išėjo iš spaudos Vandos Frankienės-Vaitkevičienės SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eridukaitis iliustruota. Didelio formato, Dvieju spalvų, 24 psl. Gaunama pas autore — 7311 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, o taip pat Naujienose, Marginiuose ir pas p-lę Pukelevičiūtę. Kaina \$1.50. (Pr.)

— "Dainavos" ansamblis naujos operetės pastatymu atšvės savo 25 metų veiklos jubiliejų. Repeticijos vyks antradieniais, 8 val. vakare, Jaunimo Centre. Maloniai laukiami ir nauji choroistai. (Pr.)

— Bronė Kaselytė, lietuviškos spaudos rėmėja ir uoli skaitytoja, išvyko porai savaitių atostogų į Hot Springs, Ark., vasarvietes.

— Tik ką išėjo iš spaudos Vandos Frankienės-Vaitkevičienės SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eridukaitis iliustruota. Didelio formato, Dvieju spalvų, 24 psl. Gaunama pas autore — 7311 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, o taip pat Naujienose, Marginiuose ir pas p-lę Pukelevičiūtę. Kaina \$1.50. (Pr.)

— "Dainavos" ansamblis naujos operetės pastatymu atšvės savo 25 metų veiklos jubiliejų. Repeticijos vyks antradieniais, 8 val. vakare, Jaunimo Centre. Maloniai laukiami ir nauji choroistai. (Pr.)

— Bronė Kaselytė, lietuviškos spaudos rėmėja ir uoli skaitytoja, išvyko porai savaitių atostogų į Hot Springs, Ark., vasarvietes.

— Tik ką išėjo iš spaudos Vandos Frankienės-Vaitkevičienės SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eridukaitis iliustruota. Didelio formato, Dvieju spalvų, 24 psl. Gaunama pas autore — 7311 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, o taip pat Naujienose, Marginiuose ir pas p-lę Pukelevičiūtę. Kaina \$1.50. (Pr.)

— "Dainavos" ansamblis naujos operetės pastatymu atšvės savo 25 metų veiklos jubiliejų. Repeticijos vyks antradieniais, 8 val. vakare, Jaunimo Centre. Maloniai laukiami ir nauji choroistai. (Pr.)

— Bronė Kaselytė, lietuviškos spaudos rėmėja ir uoli skaitytoja, išvyko porai savaitių atostogų į Hot Springs, Ark., vasarvietes.

— Tik ką išėjo iš spaudos Vandos Frankienės-Vaitkevičienės SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eridukaitis iliustruota. Didelio formato, Dvieju spalvų, 24 psl. Gaunama pas autore — 7311 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, o taip pat Naujienose, Marginiuose ir pas p-lę Pukelevičiūtę. Kaina \$1.50. (Pr.)

— "Dainavos" ansamblis naujos operetės pastatymu atšvės savo 25 metų veiklos jubiliejų. Repeticijos vyks antradieniais, 8 val. vakare, Jaunimo Centre. Maloniai laukiami ir nauji choroistai. (Pr.)

— Bronė Kaselytė, lietuviškos spaudos rėmėja ir uoli skaitytoja, išvyko porai savaitių atostogų į Hot Springs, Ark., vasarvietes.

— Tik ką išėjo iš spaudos Vandos Frankienės-Vaitkevičienės SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eridukaitis iliustruota. Didelio formato, Dvieju spalvų, 24 psl. Gaunama pas autore — 7311 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, o taip pat Naujienose, Marginiuose ir pas p-lę Pukelevičiūtę. Kaina \$1.50. (Pr.)

— "Dainavos" ansamblis naujos operetės pastatymu atšvės savo 25 metų veiklos jubiliejų. Repeticijos vyks antradieniais, 8 val. vakare, Jaunimo Centre. Maloniai laukiami ir nauji choroistai. (Pr.)

— Bronė Kaselytė, lietuviškos spaudos rėmėja ir uoli skaitytoja, išvyko porai savaitių atostogų į Hot Springs, Ark., vasarvietes.

— Tik ką išėjo iš spaudos Vandos Frankienės-Vaitkevičienės SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eridukaitis iliustruota. Didelio formato, Dvieju spalvų, 24 psl. Gaunama pas autore — 7311 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, o taip pat Naujienose, Marginiuose ir pas p-lę Pukelevičiūtę. Kaina \$1.50. (Pr.)

— "Dainavos" ansamblis naujos operetės pastatymu atšvės savo 25 metų veiklos jubiliejų. Repeticijos vyks antradieniais, 8 val. vakare, Jaunimo Centre. Maloniai laukiami ir nauji choroistai. (Pr.)

— Bronė Kaselytė, lietuviškos spaudos rėmėja ir uoli skaitytoja, išvyko porai savaitių atostogų į Hot Springs, Ark., vasarvietes.

— Tik ką išėjo iš spaudos Vandos Frankienės-Vaitkevičienės SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eridukaitis iliustruota. Didelio formato, Dvieju spalvų, 24 psl. Gaunama pas autore — 7311 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, o taip pat Naujienose, Marginiuose ir pas p-lę Pukelevičiūtę. Kaina \$1.50. (Pr.)

— "Dainavos" ansamblis naujos operetės pastatymu atšvės savo 25 metų veiklos jubiliejų. Repeticijos vyks antradieniais, 8 val. vakare, Jaunimo Centre. Maloniai laukiami ir nauji choroistai. (Pr.)

— Bronė Kaselytė, lietuviškos spaudos rėmėja ir uoli skaitytoja, išvyko porai savaitių atostogų į Hot Springs, Ark., vasarvietes.

— Tik ką išėjo iš spaudos Vandos Frankienės-Vaitkevičienės SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eridukaitis iliustruota. Didelio formato, Dvieju spalvų, 24 psl. Gaunama pas autore — 7311 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, o taip pat Naujienose, Marginiuose ir pas p-lę Pukelevičiūtę. Kaina \$1.50. (Pr.)

— "Dainavos" ansamblis naujos operetės pastatymu atšvės savo 25 metų veiklos jubiliejų. Repeticijos vyks antradieniais, 8 val. vakare, Jaunimo Centre. Maloniai laukiami ir nauji choroistai. (Pr.)

— Bronė Kaselytė, lietuviškos spaudos rėmėja ir uoli skaitytoja, išvyko porai savaitių atostogų į Hot Springs, Ark., vasarvietes.

— Tik ką išėjo iš spaudos Vandos Frankienės-Vaitkevičienės SOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eridukaitis iliustruota. Didelio formato, Dvieju spalvų, 24 psl. Gaunama pas autore — 7311 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, o taip pat Naujienose